

Republic of Namibia

**MINISTRY OF EDUCATION, INNOVATION, YOUTH,
SPORTS, ARTS AND CULTURE**

SENIOR PRIMARY PHASE

KHOEKHOEGOWAB FIRST LANGUAGE SYLLABUS

GRADE 4 - 7

For implementation in 2024

Ministry of Education, Arts and Culture
National Institute for Educational Development (NIED)
Private Bag 2034
Okahandja
Namibia

© Copyright NIED, Ministry of Education, Innovation, Youth, Sports, Arts and Culture, 2023
Khoekhoegowab First Language Syllabus for Grades 4 - 7

ISBN: 978-99945-2-393-1

Printed by NIED
Website: <http://www.nied.edu.na>

Publication date: December 2023

IKHŌ+GĀB

1.	#Gae+gui#gās.....	1
2.	!Khō+gāllgui!āb.....	1
3.	!Gūbadi.....	1
4.	Hoana !khō+gā hā !lgau!nās.....	1
5.	!Gaellaredi nau !khā!khā!āgu tsī hoaraga !khā!khā!khō+gāb di !khaidi !kha.....	2
6.	!Gau!nās tsī !khā!khāsens dīlgaugu.....	4
7.	!Harib lams di !khāsigu.....	6
8.	!Khō!namis !khā!khāsens !khō+gāb dis.....	7
9.	!Khā!khāsens !khō+gāb.....	9
9.1	!Gās tsī !hoas.....	9
9.2	Khomais tsī xoas.....	14
9.3	Gowa#ans tsī mīdilluib.....	24
10.	!Hara!āis.....	29
10.1	Garu a !hara!āis.....	29
10.2	#Nuwis tsī !khō!namis !hara!āis.....	29
10.3	!Aposa-olnā tsī !laposa dīlgaugu.....	29
10.4	!Khāsi ōa!nās.....	30
10.5	#An+ui!khaidi ai !gao!gaosa xratgu.....	30
10.6	Xratgu xoalgā!gās.....	30
10.7	!Hara!āi tsī xoamāis.....	31
10.8	!Hara!āis !gūbadi.....	31
10.9	Garu a !hara!āis: khora#uisa daollgaudi.....	32
10.10	Kurib lams di !āis: khora#uisa daollgaudi.....	35
10.11	!Kharus !gōagu.....	39
10.12	!Āilgora#gās daollgaub.....	39
	A Mīdilluib.....	40
	B #Ākhaob: !Hoas !laxasib (Amke-aibe mī-ai!āis)	43
	C #Ākhaob: !Garise khomais.....	44
	D #Ākhaob: !Gaebas !amllareb tsī !nubu xoalādi.....	45
	E #Ākhaob: !Gapi #Am !Harib (Xrat 4 – 5): !Hara!ās !gōan #haweb.....	46
	F #Ākhaob: !Gapi #Am !Harib (Xrat 6 – 7): !Hara!ās !gōan #haweb.....	47

1 #Gae#gui#gās

Nē !khā!khā#gāekhāib ge #āibasenhe ra !khā!khāsens tsī !haralāis Khoekhoegowab #Guro Gowab Senior (IGapi) #Am!harib diba ra xoa!gā!gā. !Khā!khā!āb aseb ge #guro gowaba !khā!khā#gāekhāiba Gowa#anōa!nās tsī Xoa#ans !harib !khā!khāsens dib !nā !khā!khā!khō#gāb !nā ra !nā, xawe #āi#am!khaidi di !gaellaresa nau !khā!khā!āgu !kha ūhā hoaraga !khā!khā!khō#gāb di !khaidi !nā.

2 !Khō#gāl!guilāb

!Khāsiba #guro gowab (!gūsi gowab) !nā ūhās ge #hā#hāsa !khā!khāsenao-i di hoa!nā-aixa gowab tsī #ans omkhāisens tsī !khā!khāsens !harib ai !harode sī!nās !aroma. Kaise a !garillgarisa #āilgauba #nuwis !aroma, tsī nau gowa-i !nā-ū i ra !khā!khāsen xūna !līn di #hunuma #an tsī hō!lās tsī !hao!nāsib !kha !gaellaresa. #Guro gowab ga !gau!nās !nā !khā!khāhe tama i, o ra !gau#ui !nā gowab !gam!lī tsī/tamas ka io !haogowagu xa !gōallnāhe hāse ra !gawāl!hesa. Khoekhoegowab !nā !khā!khāsens tsī omkhāisens ge !gāi !gaub !nā mūsens, sa !hao!nāsiba ra !lapollapo, tsī !gao!gaose !hūbaiba !nāulāsa ra #nuwikhāi. Khoekhoegowaba khomai tsī xoas tsī !nāu#harugus ge khoets di sa !nā hā #hunuma !ā khoesi omkhāis !nā tsī ūihāba !khā!khāsensa !gao!gaob ase !ba. !Nā-amaga i ge #hābasa Khoekhoegowab nī !khā!khā!āb ase xrat 12s kōse !khā!khāhesa !gāi !khā!khāsens, sa !līsiba !gal!gais, tsī Namibiab !nā #guro gowagu (!gūsi gowagu) aimāis !aroma.

3 !Gūbadi

Hoa!nā-aixa !gūbas Khoekhoegowaba #guro gowab ase !khā!khās dis ge #ansa !khā!khāsens gowab !khāsiba omkhāisa !gāi!gāba ūihāba !khā!khāsens !nā sī!nās !aroma, tsī !gāi !gaub di !nāu#harugus !khāsiga omkhāisa #āibasensa !khō#gā hāse nē #gui gowan tsī !haodi hā!nā !hūhāsib !nā ūillare !khās !aroma. !Naka mā !gūbadi ge ra xoa!gā!gā mā !khā!khāsens !khaidi ra sī!nāhe #gaosa, hoa!nā-aixa omkhāis !khā!khāsenao-i disa !lapollapos !aroma tsī !līna ūihāb !aroma !khā kaisa.

!Gūbadi #guro gowaba !khā!khās didi ge:

- !gal!gai!nā !gāi #āilgauba gowab !oagu tsī omkhāi !gōa!gās #ū#ūxasib gowab dib #ama;
- hui !khā!khāsenao-i !nā mū#gāba hō gowab di !am!lare!gaub tsī !hurub ra !ās !nā, ! i !līn di amke-aibese tsī xoab !nā gowaba #ōrisase tsī dīsāo!nāse sīsēnūsa
- !khō#humi !nāulās tsī !gōa!gās sīsēnūs gowab disa #nuwis tsī !khā!khāsens #āibasendi !aroma, tsī garu ase !arosen kai !khā!khāsenao-i !khāsiga gowaba nē #āibasendi !aroma sīsēnūsa; tsī
- hui !khā!khāsenao-i !nā #gom!gāsens omkhāi tsī !gāise ūi !nān hā !hūbaiba !nāulā.

4 Hoana !Khō#gā hā !Gau!nās

Hoana !Khō#gā hā !Gau!nās ge a mā !guilguibe !gōa-i hoa-i di #hanu tsī !haos tamas ka io !ā !khā hoa !oasa !gau!nās saogugu tsī !oabadi !gau!nās ra !naetisa skolgu !nā māga. Nēs ge !gao!gaol!guibe hā !gao!gaob #khā!nāsa mās tsī !gāia#gaos !kharagagusib hīa hoa !gōan !laegu ra hōheb dib tsī hoa !nōa-aixūn !khā!khāsens daob !nā māna dībē. Khoekhoegowab !gau!nā-ao-i Senior (IGapi) #Am !Harib di-i ge !nā-amaga nī dītsā !ō-aisa !gau!nās #hāsiga ūhā !khā!khāsenao-e !khō#gāsa nē !khā!khā#gāekhāiba !nā !khā!khāsenao-i di #hāsiga !oa, !gorasa !gau!nā!gaugu tsī huisenxūn !nā-ū #hābasa i a khami unus !kha !Khā!khā!khō#gāb !Am!lareb Hoana !Khō#gā hā !Gau!nās dib (2013) !nā i mase. Unus !haralāis !khā!khāsenao-i hīa !ō-aisa !gau!nās #hāsiga ūhān dis ge !Om#khanis !Nā #Nūi#gādi dis (2012) hīa ge Direktorats !Hūb !Āidi tsī !Haralāidi dis (DNEAs) xa xoa!l!guibe hāsa !oa nī dīthe. !Nā !Khō#gā!gaugu hīa nē #khanis !nā māgu ge !augaba xu ra xoa

kaihe lâidi !aroma lgui hâ tama hâ, xawe hoa !khâ!khâsenaon hîa xrat 1sa xu 12 s kôse hân !aroma xoallguisa.

!Khâ!khâsenaon hîa a !gaisase †gaminan tsî !naetisa skolga !haosa xu domdore !loan ge !lîn di †hâsiba !oa !khâ!khâsensa †khâ!nâs !khaidi, !urudi !khaidi tamasa ka io !luib skolgu !nâ nî !gâhe, !lîn nî !khawa !naetisa skola ! !khâ i ka, o !hao !khâs kôse.

!Khâ!khâsens !khô†gâb nê Khoekhoegowab !khâ!khâ†gaekhâib dib ge hoa surikha ra ! !khâ kaiba ! kha !guitikôse !hao, tsî ra mǎ-am surib mû†gǎlgaugu nî !hoa†amhe !khaisa, aorekhoegu tsî tarekhoedi di mû†gǎlgaugu !loasa tanisen!gaugu †ama hâgu tsîn !khô†gâsase, hîa nî suri†nao†nû!khâs †ama hâ †ansa khuse, mǎti di †hanimǎide surib !guitikôsis ai hâsa, tsî !gau!nâ !khâ!khâsenaona mǎtin nî !âde !oelǎsa tsî †an†uisa !norasa di asa suri†nao†nû!khâsa xu. !Gau!nâ-aon ge !huru!â!huru sǎsenû !khâ suri†nao†nû!khâsa !gau†uis !aroma, tsî !khâ!khâsenaona !gau!nâ !khâ !n !âde !oelǎ tsî †an†ui suri†nao†nû!khâsa xûn a !norasa !khaisa.

5 !Gaellaredi nau !khâ!khâ!lâgu tsî hoaraga !khâ!khâ!khô†gâb di !khaidi !kha

†Guro Gowab (!Gûsigowab) ge hoaraga !khâ!khâ!khô†gâba ra !gailgai: !gôan ra !lîna khomai tsî !gâ! !gae†hôn, !hoa†am!khaidi !lîn nî !hoa†amdi, !huru!ân !lîn nî !hurullân, ge hoa !khâ!khâ!khô†gâb !nâ hōhesa !khâ!khâ!lâdi !kha !gaellaresa nî !hâ, aillgause †namipeb, †urusib (aillg. HIVs tsî AIDS), khoesi †hanugu, !gôan di †hanugu, !loasa tanisen!gaugu, !hûhâsi †hanu-aisib, !laesigaosis tsî daob !norasasib tsîna. !Gôan ge nî !khâ!khâsen nê xûna !nâ!lâ tsî dǎxûxa-ûsa tsî !loasa tanisen!gauga omkhâi !lîn xan ra khomai, !gam tsî xoa soab ai.

Nê !hōgu ge ge !khô†gâhe mǎ !hōb hoab a !ō-aisa !khō!khōsasigu tsî !goa†uidi !kha sada !hûhâsib Namibiab dib !nâ dǎxûxa xui-ao. Sada hoaraga !khâ!khâsenaon !aroma i ge a †hâ†hâsa !lîn nî:

- !nâ!lâ !khô†gâb nê !khō!khōsasigu tsî !goa†uidi diba !khaisa;
- †an mǎ sǎsen†uiban nî sada di !hûhâsib tsî !lîb di !lgaub mǎsib ai nêsi tsî !goaxa !laeb ai !hâsa;
- !nâ!lâ mǎtin nî nê !khō!khōsasigu tsî !goa†uina !hûb !nâ tsî !hûbaib ai gowǎ!he !khaisa;
- !nâ!lâ mǎtin !âsa !huru !khâ !khaisa nê !khō!khōsasigu tsî !goa†uide gowǎ!s !nâ !lîn di skoli tsî !hûhâsib !nâ.

Dana !khō!khōsa !khaidi tsî !goa†guidi ge sao ran ase ge †gai†nû!khâhe:

- !Khō!khōsa !khaidi tsî !goa†guidi sada nî !oadi sada ga sada !aub !urudi tsî !luiga !ûilgâ tsî †hanuse †gae†gui tama io.
- !Khō!khōsa !khaidi tsî !goa†guidi sada nî !oadi hîa HIVs tsî AIDS xa ra !aromahedi.
- !Khō!khōsa !khaidi tsî !goa†guidi sada nî !oadi †urusiba ra tsǎ!khâ !gomsin hîa †namipeba !uriluris, †khawusa draindi mǎsib tsî lapob xa ra !aromahen.
- !Khō!khōsa !khaidi tsî !goa†guidi !laesigaosis tsî !hûhâsib mǎ!lâposa a tsǎ!khâ !khâdi hîa ra !guikellhōbesib tsî †gae†guilgaub hîa †hanugu tsî !eremxasigu tsîna ra mû!haran xa !aromahedi.
- !Khō!khōsa !khaidi tsî !goa†guidi sada nî !oadi †khawusa !nâ!nâ!mǎxasib daob !norasasib !garagu xa ra !aromahese.
- !Khō!khōsa !khaidi tsî !goa†guidi sada nî !oadi !gui !hûbai kais !gomsin xa !aromahe hâse.

Sao ra tafeli !nâ mǎ aollguigu ge ra dǎtsâ-ûhe !gau!nâ-aona daollgausa !nâ hoallkhâ!khâ!lâgu !nâ ra hōhe !hōga †gâ!nâgu kai !lîn di tsêkorobe gowaba !khâ!khâs !nâ. !Gau!nâ-aon ge !lîn di †hunuma †â!†am!khaidi tsî !laxasina !aro !khâ tamasa ka io nêna unu !khâ !gôan hâ ai !harib tsî !gâ!gâbasens ai !gao!gaosase.

Hoaraga lkhāllkhāllkhō+gāb Inā ra hōhe lkhaidi †ama hā tafeli

Hoaraga lkhō+gāb Inā hōhesa lkhais	†Ā†amlkhais	lĀxasin mā lkhāsib hoab laroma			
		lGās	lHoas	lKhomais	Xoas
†Namipeb lGaulnās	- Tarena sada di †namipeba ra kuru†ui? - lHanagu tsī khoakhoasens - lAulūilgās - Hain tsēs	lGā lās lga †ans hīa †khanirogu ai xoasasa māisaogu-unus laroma	- dī!nā laub †ansa-e tamas ka io laub lūilgā-ao-e - ai†homisa lhoas, gowallīs tamas ka io †gaenam!lgāgus, aillg. Māti da lgam-i/elektirib tsīna nī sāu; lkhāe lurilurisa	- khomai lāna, aillg. Haina skollhūs ai †gās - lguiro mīde †hanu †āibasens lkhā lāsa xu khomain rase	Sī†khanis lḡōalḡās disa xoa lālkhōmāi-ao-i sadu lās di-i hīa go Haina †Gās di tsēs sadu skoli tawa go hā is Inā goro lhao-e
Khoen lGaulnās	- Namibiab khoen tamas ka io lhaodi - Namibiab di lḡellaeb di lnaelkhais - ūilgaub sada lhūb/lādi Inā	- lGā lās ūilgaugu †ama ra lḡūs lga tsī †hanu lereamde sao - lGā †ans hīa ra khoen di larosens tsī ūillaeb lāubasens hīa Namibiab Inā hās lga tsī lkhā!āis di dīde leream	- lhoa†am: - Namibiab di lḡellaeb lnaelkhais: khoen hīa ge sīsen†uiba Namibiab di lnaelkhais ai ūhā In. †gaenam!lgāgu: - Sada nē da ūhā khoen di larosensa māba lkhā da a?	- tani!kharu †ans hīa ge Namibiab di lhaodi †ama dīheba tafeli ai - khomai lhū†haweb/kart a ūib lāubasens †ama (Social Studies †khanis Inā kō)	- lḡau†ui†haweg a kurus: lkharaḡa lhaodi hīa Namibiab laesa ra dī†ui di - tani!kharu †ansa lhū†hawega xu tafelgu lga
†Ans texnoloxib	- omkhāis †ans texnoloxib dis - lInāu†harugus lkhaidi †oa†amsa hō†ui-aon tsī hō†uisa xūn	- lGā mī!lgā!lgādi lasa IT (†Ans texnoloxib) tsī xoa†amdi lga, aillg. kompiters di lān - lGā lgaruben khoen †ama hān lga (Newtoni, Deweyb, Curien, Belli, Pascali) tsī saogub †āilgaugu diba †khani!lārogu ai	†hōa†gares/ †si†hōa†gares saoguba lḡubis Inā: sīsen†uib †Ans texnoloxib (ITs) diib lkhāllkhāsens ai, aillg. Internets, †si†hōa†gares tsī †hōa†gares saogugu	- lInaikhomai lās hīa ra †Ans texnoloxib xa lḡūsa tsī Inōllnā laeb di lgaraba / dītoa tafela, aillg. †si†hōa†garesa mālāe ge †āi†uihe - khomai tsī leream khomai!ādi hīa lō-aisa †an†ui-aon †ama ra lḡūde	lInōllnā lḡara xrafiksa, ī lḡau†ui mātikō lḡōan †si†hōa†gares, †hōa†gares, selfoni, kompitersa ūhāsa
Khoesi †hanugu tsī laesigaosis	- ailḡū kai lnaetib †khīb diba - lInāulā lhaolnāsib tsī lkharaḡagusiba †hanugu tsī lereamsenxasigu - Afrikab lḡōan di Tsēs	- lGā lās hīa ra †hanugu tsī lereamxasigu xa lḡūs lī tsī dītoa lkharaḡa lḡui†amde, - aillg. ama a / ama tama. lguiro, lInubu lereamdi, ts. lIn.	- lhoa lkharaḡa lhaolnāsigu †ama (gowab, saran, †ūn, ts. lIn.) - lhoa †hanugu tsī lereamxasigu †ama (xoallguib / lhū†hanub) - lhoa†am lGaulnās †Hanumāsa, 2001ro kurib disa, ix-lī lāb – lḡui-aisa skol†gās xa ra lḡūba	- lInaikhomai lkharaḡa lāna tsī mū!ā aillgaudi †khawadīb dide mās hoas Inā - khomai lāde lḡōana ra lḡai mū†uiba līn di †hunumā khoesis †ama māde tsī lkharaḡa lāxasina dītoa, aillg. ama /ama tama, lInubu tsī gaxulnā lereamdi lāxasin, ts. lIn.	- xoamāi mati du †khīb di kuru-ao lkhā lkhaisa - sī†khanisa lāudīn sadu skoli ai hān †ama - sa xa xoa re - xoa re lḡōagus †ama (lhaolnāsigu/ †gomdi)

Hoaraga lkhō+gāb lnā hōhesa lkhaes	†Â†amlkhais	lĀxasin mā lkhāsib hoab laroma			
		lGās	lHoas	Khomais	Xoas
HIVs tsī AIDS	• lGāi mû†uib lkha HIVs tsī AIDS lkha ūis • †Hīthesa lkhaes • Khoesi †Hanugu lnān †hīsan tsī tsālkhāhe hān digu	• lGā lās lga tsī leream ama a/amatama dīde • lGā †ans hīa videob/lgae†hōas HIVsa ūhā khoen dib/dis lga, †lhomalhomasa †ābasenga ai†homi	• dīlnā - lās di †urusib māisa-e HIVs tsī AIDS †ama, lhaolhao †ansa (lGubis lĀxasin) • †gaenamlgāgu - lGāi i asa HIVs di māsiiba †ansa	• lnaikhomai khomailāsa lkhaes di māsigu †ama • †ansa tani†kharus: lhu†haweb khoen di lGōab dib – ūib lāubasens l†kharaga l†kharigu digu Namibiab lnā	• xoamāi †ans hīa ge lhoas di lĀxasib lnā lhaolhaohesa tafeli/kart ai • lGau†ui†hawegu lkhaebasens di haisi-amde ūhā gu • leream dīde †hōa†gares lgamllares/CDB ai tsī ama l†khaide lkhō+gā lamlaresa xoa
Daob lnorasisib	• lHūi lereamxase (xūib, sōlōan, lhuwulhuwusenxūn) • lGāi lnari-ao kai • Daob tsūlgāgu di laromadi • Daob lnorasisib di hōhōlnādi	• lGā lGau†uidi / xoasa lādi daob lnorasisib hōhōlnādi din lī, tsī līn †ama hā dīde leream • lGā lādi hīa khoen, audon tsī daob tsīn ra tsūlgāga laromas lnā lhuru lādi lga	• lgam sīsen†uib xūib, lhuwulhuwusen-xūn tsī sōlōan khoe-i lkhāsib daoba lnorasisib sīsenūs dib ai ūhāba • †āisa ra †gaebē xūn lnarihe garu soab ain • lgam daob lnorasisib lgarugu †ama lnūlgū-aose, lurihālgapi-aose tsī audon lnā †nōa lnarisao-aose	• khomai lān hīa lGōaaggu khoen xa ge laromahe tsūlgāga ra lGau†uina • khomai lān tanisenlgaub lGāi lnari-aon tsī lnūlgū-aon din †ama hāna	• xoa daob lnorasisib tsī lhuwulhuwusenxūn †ama • internets / lnīpa ōa †ans hīa l†khaidi hīa ra daob tsūlgāga laromana tsī lamlareba xoa • lnans ase nau lkhāllkhāsenaon a lhurullnāba daob lnorasisib hōhōlnās ase

6 lGaulnās tsī lkhāllkhāsens di dīlgaub

lGaulnās tsī lkhāllkhāsens di lgaub ge lGōa-i ai a lammāisa, ministris di xoallguigu tsī lkhāllkhāsenaon-i ai lammāisa lGaulnās di †āilgaub lamlareba loa. Nē lkhāllkhālgau ge ra loasa †ū†ūxa lkhāllkhāsensa llawollawo sao ra lgaollguigu ga sīsenxa kaiheo.

lGūbas ge lnāulā rase lkhāllkhāsensa omkhāisa, tsī lkhāsigu tsī ūloasa tanisenlgaugu tsīna lhūhāsib di omkhāis kōse ra sī-ū. Tsoatsoas lGaulnās tsī lkhāllkhāsens dis ge a lnā lkhai lGōan ra skoli lga †ans di lkhūsib tsī lhūhāsi †an tsī hōlāsa lkhī-ū lkhaisa, hīa ra garu ase omaris (laokhoen), lhūhāsib tsī sīsenllareb hīa †namipeb lkha hāb, tsī skoli di †an-tsī-hōlās hīa ge ai!ā hā xratga xu hōhes lnā-ū. Skoli lnā hā lkhāllkhāsens ge lGōa-i di ai!ā hā †ans di †an-tsī-hōlāsa sīsenxa kai, līs ai om, khora†ui tsī nī lgoa†ui.

lGōan ge hoan xa lnāsase ra lkhāllkhāsen līn ga lkhāllkhāsens di llaxasib lnā ūitsamase llhao-o, lGapi mā lharos ai llhaos, laros tsī kuruxasib lkha. lNā llaeb †ūb (†hanib) ai i ge mā lGōa-i hoa-e lī-i di aitsama hā †hāsin, lhaesib lkhāllkhāsens dib, †an tsī hōlādi tsī lkhāsigu tsīna ūhā. lGaulnā-ao-i ge nī lkhā † i mūhō ka hōlā lGōan di †hāsigu, lkhāllkhāsenhe nīse † sīsennni, tsī māti di nī lkhāllkhāsens di †an tsī hōlāde lGau hāse unuhe lkhaisa. lGaulnās di dīlgaugu ge lnā-amaga nī dawa ka dawahe, xawe gu ge nī unuhe lkhā lGāise lamlaresa saogubese hā lkhāllkhāsendi lnā.

!Gau!nâ-ao-i ge nî mîl!gui, !Khâ!lkhâsens !âubasendi tsî !khâsigu hîa nî sî!nâhese !n !kha !gaellaresase, !aeb ga a !lhâo, o !khô!gâba !oa mǎ!kharusa; !aeb ga a !lhâo, o !gôana !lî-aitsama hō!ui tamas ka io ôa!nâ kaisa; mǎ !laen !oa hǎ !Khâ!lkhâsensa #hâba hǎ !khaisa; mǎ !laen !lguillawollawos tamas ka io #khâ!nâ ra !Khâ!lkhâsensa #hâba hâsa; mǎ !laes !ô-aisa ai!gûs !khâsigu tamas ka io #ans dis hîa nî saohese !sa a #hâbasa !khaisa; tamas ka ion !gôana mǎ!lae nî mǎ-amhe !lî!n di daoba (!gauba) !hoa!am!khais !khô!gâb !nâ hâsa hōbasensa.

Sîsen !nandi !nâ, !gam!gammese, !guil!guibese, tamas ka io hoaraga !gubis ase i ge !nâ-amaga !nâti !laxasib tawa ra !gaue nî ai!homihe. Sîsen!lare tsî sîsenhui ra !Khâ!lkhâsens ge nî #gao!gao!nâhe, !lkhâ i apa. !Nâti !l!hōgu !nâ i ge !laxasiga !nâti nî #gaekhâihe !i !gam!gammese tsî !nandi !nâ sîsenhe !l!ga dîtoas !aroma, ti i ga dîhe tama io, on ge !gôana !gui!amde !hûbe dîs di #hâsiba mû tide. !Gôan !nai !lî!n di #hunuma, !hûhâsi tsî !nâ!harugus (!hoas tsî xoas) !khâsigu omkhâi hǎ xui-aon ge !lî!na !haro!harobese ra !larosen !lreamxasiba nî mǎhe !n !lhao !lapes tsî kô!gâs !lî!n sîsen!n dib !nâ, !gau!nâ-ao-i di #gae!guis !naka.

!Gôan ge kai !amma Khoekhoegowaba sî!nâ hǎ Junior (#Am) #Am!harib !nâ tsî sîsen!n Khoekhoegowab (!gûsi gowab) !gau!nâs dib Senior (!Gapi) #Am!harib ai !aru!lî !lökurus (gowab!uis) tsî #khanusiba !gâ!l!gâi tsî omkhâisa. !Khâ!lkhâ!âb ge nî !nain !gôana #an tsî dî !khâ xûn ai om, tsî !gôana daoll!gau #hanu tsî !gau rase gowab di !am!larel!gauba sîsenûsa, tsî !lî!n di !khâsib gowaba !larosen rase #guil!nâxa tsî #gan!gâsa !gaugu ai sîsenûsa omkhâi. #Hâ!hâsa !khais !Khâ!lkhâ!âb dis !harib ais ge !nai khora!uisa mîdilluib !lî!n !nai ûhâba !aro!nâsa, tsî !lî!n di !nâ!lâb #âibasens diba !gam!gamsa.

!Khâ!lkhâs Khoekhoegowab dis ge !gûse !gaellares tsî sîsen!l!ares hîa oms tsî !hûhâsib !kha !hao hâse nî dîhe. Khoekhoegowab di #namipeba !oas ge !Khâ!lkhâs !lî!b disa #hâ!hâsa !âsa nî !huruse i !nâ !hûhâsib di #ansa ra sîsenûse, !b !khûsib #khoamî!n tsî !gâi!uisendi hîan ra #oa!nâtsoatsoana #âis !nâ ûhâ. Oms tsî !hûhâsib ge !urura ase sîsenûhe !khâ !gôan di gowaba !gam!gam tsî khora!uis !aroma.

!Khâ!lkhâs Khoekhoegowab dis ge !kharalkharadi hîa nē !aeb ai ra !di ai nî !lreamsen ka oe-am, mǎ gowa-i hoa-i !kha ra !se. #Gui gowan ra !hoa!nâhe !kharigu !nân ge #kham khoena !lî!n di aitsama hǎ gowa-aina ra #nuwi hîa ra !nân loro dî!gaub ai !gâmâisen hân xa “#hunuma” tama, tamas ka io “tsûse” mûhena. !Khâ!lkhâs Khoekhoegowab dis ge !lawosa !harib gowab dib hǎ !khaisa #ansa nî !khô!gâ hîa xoab tsî #hanullî mǎsigu !nâ ra sîsenûhese, !hoagowab !kharaga !gauga ûhâ hîa, !kharigowagu !nâ !guis ose, xawe kaise xoall!guisa tsî !gôasiba !khô!gâ hǎ gowaba xu #hau gowab kōse.

!Gubis ge nî gowab xa !khû hǎ #namipese !, Khoekhoegowaba amke-aibese !gui sîsenûs ose, xawe !khâti !gâisa #khanin xa !khû hǎ #namipeba. Mǎ !gubis hoas ge khomail!hōasa nî ûhâ !gâisa #khanin, !kharib !garuben (!l!gae!hōan), !gaipetsanan tsî gaxull!gae!hōan hîa ge !hûhâsib !kha !hao hâse ge omkhâihen, !gôan di omkhâi ra xoas, tsî xoa!gâ!gâde ûhâ !gaull!gau!gapagu tsî !gau!uidi hîan !gôana dî hân hǎ!nâsa. #Gui!nâgu #hōarexûn ge nî sîsenûhe !hoade !goa!uis !aroma: !huru!â!hurugu, #nuwi rase xoas, #hōa!uidi !â!nâ #hōa!gares tsî !si!hōa!gares dide xu, mîna ûhâ tama hǎ ai-!sigu, !khaidi !lael!gâs musik-i tsî !gôan #khanin xoa!ans din.

Nausa gu loro skolgu !guiga kompiterna ûhâ !gôan xa nî sîsenûhese, xawen ge !gau!nâ-aona nētsēkam #ans di texnoloxib xa !gôana nî #an ka hōhō!nâ kai nē !harib ai. #Ans texnoloxib di hō!âsa nî !gail!gai!nâ !nâ kompitenden mû !khâ !khai-i ai tsî #ans texnoloxib hîa !â!nâsi #namipeb !nâ hâba !hoa!am, tsî tarenan ra sîsenûbahe !khaisa, tsî !garubena khomai tamas ka io ai-!siga

!hoa#am hîa ra #ans texnoloxib xa !gûna. !Nân hîa kompitern tawa hân ge nî hōhō!nâhe !lîn !kha sîsensa tsî !lîn di !hōsan !kha #an tsî hō!âde nî !goragu.

!Khā!lkhāsenaon hîa !Apa!aogowab di #guro gowa !hoa-ao taman !aromab ge !gûsi gowaba a !gao!gao #â!gaub tsî !nâ!lâsa #nuwis !aroma tsî hoaragan !aroma ai#humis ase !Apa!aogowab di #gâxa-ûs !gau!nâgowab ases !aroma. !Khā!lkhāsenaon ga !norasase !lîn di #hunuma tsî gowab di !lîsis !nâ hō!âsen, tsî !lîn di !hao!nâsiba !gō!gâ, o !guin ge !Apa!aogowab tsî !lîb !hūbaib ai khoratuisensa nî ū#gā !khā, !lîn di #hunuma gowab tsî !hao!nâsiba xu lonahe tamase. #Hā#hâsasib !lîn #namipeb di !gaub tsî !khō#gāb dib ge !gau!nâs #guro gowab dis !nâ a loro!gōahe !loa.

7 !Harib lams di !khāsigu

!Khāsiga xoal#gā!gās !aroma i ge !khā!lkhāsenao-e Senior (!Gapi) #Am!harib !nâ #gās !aroma !nai !harib lams di !khāsigu Junior (#Am) #Am!harib !khā!lkhā#gakhâib diga nî kō!ihe.

Senior (!Gapi) #Am!harib !nân ge !khā!lkhāsenao nî !khā !lîn di !khāsigu hîan ge Junior (#Am) #Am!harib !nâ !khā!lkhāsenga !lapollo tsî khoratuisa, xawe !khāti lasa !khāsigu tsî #ansa mâtib gowaba ra sîsens #ama nî hō. Senior (!Gapi) #Am!harib !khā!lkhā#gakhâib !nâ i ge #hâ#hâsa !gau!nâ-aon nî ail#gû #gao ra omkhâis tsî !harodi nē !khāsiga sî!nâs !aroma sîsen !khaisa. Sao ra xratdi !nân ge !khā!lkhāsenao nî #gaolkhāhe !n nē !khāsiga lomkhâi #ōrisa !harigu kōse omkhâi.

!Nî khama kō !khā!lkhāsenao ge tsâse !khā tide hoaraga !khāsiga #khî#khîsase sî!nâsa, tsî nî !khā!lkhāsens di #khâ!nâsa !khō!loa unusa !gau!nâs !gaugu, unusa huisen(ū)xūn, tsî !hōsan di huib !kha. !Oro !gōab di !khā!lkhāsenao ge !ō-aisa !gau!nâs #hāsiga !nî khama kō !nōb ai ūhâ, hîa ra !guilguibese #âi-ai#nūihes, !urudi tamasa ka io !hara!âisa #gaolkhāse. !Nî ge !nubusina ūhâ hîa #ans tsî hō!âsib !khā!lkhāsens tsî omkhâisensa #hani tamana, ail!gause #gîsib tamasa ka io #khawusa mû!khāsib, #gana#gases tsî !horasib.

Senior (!Gapi) #Am!hariba Khoekhoegowab dîtoas !khan ge !khā!lkhāsenao ra #gaolkhāhe !naka mâ !khāsiga sî!nâ hâsa.

!Gās, mûs tsî !hoas !nân ge !khā!lkhāsenao nî !khā !n:

- !gâ !gao!gâxase tsî kō !kharaga amke-aibe !â!nōana, tsî !gau !gau ra mû#gālgaugu tsî tanisen!gauga !gās tsî mûs di soab ai. !lîn ge #âuna !nōb !khāsigu tsî dî!gauga nî sîsenū #âibasensa amke-aibe !âde xu kuru tsî !goral#gās !aroma, tsî !gau hâse !eream !nâ!lâs tsî !gō!gâsa !gaus !aroma.
- !hoa#harugu hō!âsens tsî !gâi sîsen#uib !kha, !lîn !hoaba ra !kharaga māsigu !nâ tsî !hoa#harugus #âibasendi !aroma unuse. !lîn ge mîde #hanuse ra #gai#ui tsî !lîn !hoab ge !gâi !goe#ams !hoahe ra gowa#ansa ra dî!gaullgau.
- !hūi tsî māsiaogu #ansa, mû#gālgaugu tsî #âilgaugu, tsî #khanu, !ammâisa tsî #hanu saogub !nâ hâ mî-ai!lâsa mâ. !lîn ge !gao!gao !hoas tsî mî-ai!lâs !khāsigu tsî dî!gauga ra sîsen kai !gau rapa !aromas tsî #nuwis amke-aibe #âibasendi !aroma, tsî #gui!nâgu #ansa !gâ-aon !aroma.
- !hao !gâi sîsen#uib tsî !gōasib !kha !nōb di sîsen!laxase !hoa#ams !nâ !lîn kurigu tawa ra !gau !hoa#am!khaidi tsî !hōgu !nâ !gau hâ !lî!nâbe hōgus !khāsigu tsî dî!gaugu tsî !hūhâsi ūloasa !garagu tsî !gōasiba ra !nâ!harugus !nâ !gō!gâse.

Khomais tsî xoas lnân ge lkhâllkhâsenaona nî lkhâ in:

- khomai xrats tawa ra lgau lîna lnôsase tsî lgarise ðorisasib, ðkhanusib tsî lnâulâs lkha.
- khomai lnâulâ rase lkharaga lgapi ðûðuxasiba ûhâ xrats tawa ra lgau xoafans tsî fansa ra mällkharu lâde lgâisase, lgâisa tama hân tsî elektronib lurude xu.
- loelâ fâns di tsî xoafans lâde lnî khama kô lnôb ai ra lgoralgâ rase ðâi, mûlâ lgao!gao lâs lamllarelgangu tsî xoafans di lkhaide, xoalgâlgâ xoa-ao-i di xoalgauba, tsî lgui!â loa!û tsî lâsa xu a hōsa ðâibasens tsî mâti di mîde ra mâsib lnâ sîsenûhesa.
- xoa ðkhanusib tsî sîsenûib lkha, gowaba ra lnî khama kô ðnuwillkhâsib lkha sîsenûse, tsî lgaebe tsî xoalgâlgâra lâdi lorodomma lgui ðhaweb dide xoa. lln di xoab ge lgâi lgoe!ams gowab tsî xoamû!gaib di lgaraga ra lgau!ui.
- lamllae lkharaga!nâgu lnubu xoasa lâde lnôb di ðnuwisa, ðhunuma tsî sîsenus ðâibasendi laroma, sîsenû ðhanu lamllareb, tsî lgau ra gowalîs tsî gowalîgaub tsîna.

Gowasîsenlgaub tsî mîdilluib lnân ge lkhâllkhâsenaona nî lkhâ in:

- sîsenxa kai lnaetisa lgaragu gowasîsenlgaub diga xoas tamas ka io lhoas lnâ.
- sîsenû ðhanu gowasîsenlgaub mîdilluiba gowab hîa ra nê lharib lnâ lkhâllkhâheb xa lhoas lnâ.
- sîsenû ðhanuse tsî lgomsi-i ose ðguise fansa tsî lnâs kōse fansa tama hâ ðkhoamîn tsî mî!nōana xoas tamas ka io lhoas lnâ.
- sîsenû ðorisase tsî lgomsi-i ose lnôb di hoal!nâ-aixa, lkhâllkhâsens tsî lharib di lō-aisa mîdi tsî lgaru ðâibasengu tsîna hîa khomais, xoas, lhoas tsî lgâs laroma ðau hâna junior (ðam) sekondere lharib di skola ðhomibahes lharib laroma.
- xoamû!gai tsî ðgai!ui ðhanuse ðâuna lnôb di hoal!nâ-aixa, lkhâllkhâsens lnâ ðhâbasa tsî lnâ lharib tawa lgau hâ lō-aisa mîde.

8 lkhōlnamis lkhâllkhâsens lkhō!gāb dis

lgâs tsî lhoas

Amke-aibe lâdi lga lgâs di ðâibasens gowalō!ans lkhâsigu (mîde mûlâs), mîdilluiba lkhū!khūs (mî!nōan tsî ðhaugowab) tsî ðhanu ðâibasen!amllarelgaua hō, tsî lhūbaib, lhoal!nâsigu, tsî gowaba lkharaga mâsigu lnâ sîsenūs tsîna hōsa. llnâ-amagab ge lgâs lkhō!gāba lkhâllkhâsenao-e lēsa ra mā î i hō!â lkharaga lhoa-aon ra lgoa!ui ra mîdilluib tsî ðâibasen!amllares, ðhaugowab, mî!nōan tsî lnî lgauga sîsenû lgauba. l lkhâ i apa i ge lōb tsî mûhesa lâde a sîsenûhe lkhâ, ailgause tsî!hōa!gares lamallamadi tsî ama lkhaidi ðama hâ gonîsigu.

lō-aisa lgūbadi lhoas didi ge sao ra xūna lkhō!gā hâ: hoal!nâ-aixa lgâi!uis ðailgaugu tsî ðâidi, lkhâsiga lapellguis tsî fansa mâi-aillâs, tsî ðâibasensa lkhō!gā hâ lhoa!amdi.

Khomais tsî xoas

Khomais di lkhō!gāb ge lnôsase khomais lkhâsigu tsî lgarise khomais lkhâsigu lguiga lkhō!gā tama i tsî xoafans tsî fansa lkhō!gā hâ lâde lkhâllkhâsens tsîna lkhō!gā hâ. (Hara lgui!âs fansa lkhō!gā hâ lâdi dis ge mîdilluib lnâ mâ.)

lKhâllkhâsenaon ge lkharaga lâde nî khomai lkhoab tsî fansa hōs laroma tsî lnâs lnâ-û fâns tsî lnâulâsa lhūbaib tsî lkharaga lhoal!nâsigu xa nî hō, khomais di lhaesib tsî lkhâsa nî larosen kai, tsî lln di mîdilluiba nî lkhū!khū tsî ðhanu ðâibasen!amllares di tsâsiba nî hō. Harase lkhū hâ gowab di sîsenūlgaua hō!âs, ge lkhâllkhâsenaona nî ðan kai ðhanu tsî ðâibasensa lkhō!gā hâ tsî ðhanu sîsenūs gowa!ans lamllaregu digu tsîn hoan xa.

Garakube tsî ama #hōade xu hâ !âdi ge lgapi #û#ûxasiba nî ūhâ, aillgause llkhoaxa tsî nî !khana kai, tsî !khūsa tsî #âu hâ !gomlgausasiba nî ūhâ in llkhāllkhāsenaona harase ôa!nâ tsî !oe!ā gowab, !amllareb, #âi#am!khaidi tsî #âilgaugu tsîna. llGau!nâ-aon ge nî mû#am tsî llapollapo !kharaga !âdi nî llkhāllkhāsenhe nē !harib ai !khaisa, Namibiallî, Afrikallî tsî !hūbaisi llgae#hōadi, lgaruben tsî !huru!ân, tsî nē llae!gâs di tsî !haolnâsi !âdi tsîna xu i ge nî llhūihe.

Xoahe nîse ! !khō#gāgu ge llkhāllkhāsenaona !ēsa ra mā in gowaba #an#ui sîsenūxūb !gâ!gâb !kha #âilgauga llgâ!uis, #âidi tsî tsâsendi !aroma, tsî nî llnās !kha llkhoaxa !âisen llkhā llkhāllkhāsenaon !aroma. Xoa di llgui#amdi ge llkhāllkhāsenaon di kurigu tawa nî lgau, tsî i ge lgora!gâxa #ansa xoa di llaxasib !aroma nî #gao#gao!nâhe, nēs ge !hōsan xa !hara!âihes tsî aitsama !hara!âisens !nâ-ū nî d!he. llKhāllkhāsenaon ge #ause nî llnâ!ā kaihe #âibasens tsî !gâ-aon !khō#gâb !guiba tama i tsî !amllareb tsî #hanullî gowab di sîsenūlgaub tsîna hoana ra llapollapo. llKhāti i ge a #hâ#hâsa llkhāllkhāsenaon nî llnâ!āsa !kharagasib hîa !hoahe ra tsî xoa gowab llae!gâ hâsa. !Amllaregu llga da kō, o i ge Senior #Am!harib !nâ llkhāllkhāsenaona llkhāllkhās ai ra #nūihe in !gâise lapellguisa tsî llkhoaxa llgae!ba ra !amllarega xoa, !kharaga lgau ra #âi#am!khaidi #ama xoa, aillgause llkhawa lgarubena llgae!bas, mâtōa hâ !naelkhaidi llîn di #hunuma tsî !nî khoen ūiga xu, ūi#garogu, !nre lgaruben tsî llkhoaxa #an tsî hō!lâs !gū#oadi.

Gowasîsenlgaub tsî mîdilluib

Gowasîsenlgaub tsî mîdilluib !khōgāb di #âibasens ge llapollaposa ! i llaposa !gao!gaoba llguihe hoaraga gowasîsenlgaub di llgaragu !nâ, tsî sîsenxa kaihe xoa tsî !hoas !nâ, tsî llapollapohe !aromasa ūhâsen nî llkhāllkhāsenaon di hoal!nâ-aixa tsî #âi#am!khaidi di !ō-aisa mîdilluib xrats xu xrats llga !khū!khūhe !khaisa. Nē !khaira ge kaise a #hâ#hâsa llkhāllkhāsenaona #gaolkhādi sekondere !harib llkhāllkhā#gae!khāib didi !aroma ai#homis !aroma. llKhāllkhāsenaon ge llkhāti gowa#ans di mî!nōade (aillgause lonmîs, sîsenmîs, hālgau!bes, #ākhaos ts. ll.) nî #an tsî sîsenū llkhā llîn hâ!nâ xrats !nâ.

Nausab !khō#gāba !âdi !nâ a lgora#gāsa supuse sîsenūs tsî !gāsasib !aroma, xawe i ge !kharaga llkhāsiga !guilguibese llkhāllkhāhe tide, tsî nî #gâ!nâgu rase tsî !khō#gā ka !khōllare rase nî llkhāllkhāhe.

9 Ikhalikhāsens Ikho+gāb

Nausa i ga lō-aisa Igūbade Inî Ikhaidi Inā hoa xratdi Iaroma Igui, xawe i ge Ikhasigu tsî #ansa Ināsa Igamsib tsî Igoa+uis Ikha mâ sao ra xrats hoas Inā nî Ikhalikhāhe. Khomailādi tsî Igui+amdi ge 1+ Ihari ai nî Ihūihe, Inās ge hoallae nēsi hā #ans tsî Ikhasigu Ikhalikhāsenaogu din xa a Igapirosesa, Inā Igoa+uis Iaroma xawe kaise Igomses ose, tsî di ge dīdi tsî Igui+amde gaxusib tsî Igomlgausasib Inā nî Iarosen Ikhalikhāsenaon ra xratsa xu xrats Iga ailgū khami.

9.1 IGās tsî Ihoas

Khora+uisa IGūbadi	IŌ-aisa IGūbadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>Ikhalikhāsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikha in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikha in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikha in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikha in:</i>
IGās tsî Ihoas dīlgauIgau Igāise Igās Ikhasigu, #ūsigu tsî tanisen Igauga	IGaolgāxase Igā IHIG IH&IG 1 - Igā Igao!gāxase #gui IkharagaInāgu khomailāna tsî Igau rase tsî omkhāirase Iream: - Ikhawa Igam #hōasa - #āihō #hā#hāsa mīdi tamasa ka io #am#āibasenga - #āihō saogub Inaelkhaidi diba - Iguilā haisi-amsa - mû#an #ūb tsî Ihai-aisa - mû#an Iaromas tsî sisen#uiba - mû#an Igaogaob tsāsende - mā #hunuma Ireamsa Inî khama ī #khāInās Ikha	IGaolgāxase Igā IHIG IH&IG 1 - Igao!gāxase Igā #gui IkharagaInāgu khomailāna tsî Igau rase tsî omkhāirase Iream: - #āihō dana #āilgaub tamasa ka io Inaelkhaidi - Iguilā haisi-ams, #āi#amIkhaish, #āibasens tsî/tamasa ka io #āibasensa - mû#an Igomsib tsî oresa - mû#an Inî mûmūsa Ikhaish hā Igaelapes, #ūmas tsî Ihai-aisa ra kuruna - mûlā tsî Ihoa#am tsāsende	IGaolgāxase Igā IHIG IH&IG 1 - Igao!gāxase Igā #gui IkharagaInāgu khomailāna tsî Igau rase tsî omkhāirase Iream: - Ilapollapo Igā-aon, tsî #āibasens tamasa ka io #āi#amIkhaish - mûlā tsî Ihoa#am lō-aisa In hā ra #ūb tsî Ihai-aisa #nuwina - mûlā tsî Ihoa#am tsāsende tsî tanisenIgauga	IGaolgāxase Igā IHIG IH&IG 1 - Igao!gāxase Igā #gui IkharagaInāgu khomailāna tsî Igau rase tsî omkhāirase Iream: - Ilapollapo Igā-aon, #āi#amIkhaish tsî/tamasa ka io haisi-amsa - mûlā tsî Ihoa#am lō-aisa In hā ra #ūb tsî Ihai-aisa #nuwina - mī!gā!gā mûmūsa tsî #gan!gāsa #āibasensa khomailās Inā

9.1 IGâs tsî Ihoas (ailgû ra)

Khora#uisa IGûbadi	IÕ-aisa IGûbadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>IKhâllkhâsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhâllkhâsenaona nî IKhâ in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhâllkhâsenaona nî IKhâ in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhâllkhâsenaona nî IKhâ in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhâllkhâsenaona nî IKhâ in:</i>
IGâs tsî Ihoas dîlgau!lgau !gâise !gâs !khâsigu, #ugu tsî tanisen !gauga (ailgû ra)	IGaolgâxase Igâ IHIG IH&IG 1 !gâ !gao!gâxase #gui !kharaga!nâgu khomailâna tsî !gau rase tsî omkhâirase !eream: - !gao!gâ !nî !naetisa tsî IÕ-aisa #ansa - xoaxoasa xoa hakasa xu hû !gui!nâxa #âibasengu tsî !amllaresa #âibasengu disa	IGaolgâxase Igâ IHIG IH&IG 1 !gâ !gao!gâxase #gui !kharaga!nâgu khomailâna tsî !gau rase tsî omkhâirase !eream: - mã #hunuma !ereamsa #khâ!nâs !kha - #âisa #nûi !nî !gui!guwu tsî IÕ- aisa #ans ai - xoaxoasa xoa hûsa xu disi !gui!nâxa #âibasengu tsî !amllaresa #âibasengu disa	IGaolgâxase Igâ IHIG IH&IG 1 !gâ !gao!gâxase #gui !kharaga!nâgu khomailâna tsî !gau rase tsî omkhâirase !eream: - mû!â mîn, sorosi gowab tsî dommi unusen!gaub gowa-ao-i diba tsâsendi, #âibasens tsî tanisen!gauba !gau#uis !aroma, aillgause !huru!âs tsî !gae#hâadi !nâ - mã #hunuma !ereamsa !gau ra #noaloas !kha #khâ!nâse - xoallnâ hoa!nâ-aixa tsî IÕ-aisa #ansa - xoaxoasa xoa disisa xu disikorola !gui!nâxa #âibasengu tsî !amllaresa #âibasengu disa	IGaolgâxase Igâ IHIG IH&IG 1 !gâ !gao!gâxase #gui !kharaga!nâgu khomailâna tsî !gau rase tsî omkhâirase !eream: - mû!â tsî gowa#uisen mîn, sorosi gowab tsî dommi unusen!gaub gowa-ao-i diba tsâsendi, #âibasens tsî tanisen!gauba !gau#uis !aroma, aillgause !huru!âs tsî !gae#hâadi !nâ - oe-am kô-oa rase gowab sîsenûsa, tsî !gora!gâdi tsî mû#gâlgaugu hîa ûloasa #noabalgaugu !kha #khâ!nâsagu !oa - xoallnâ hoa!nâ-aixa tsî IÕ-aisa #ansa - xoaxoasa xoa disisa xu disikorola !gui!nâxa #âibasengu tsî !amllaresa #âibasengu disa

9.1 IGâs tsî Ihoas (ailgû ra)

Khora#uisa IGūbadi	IŌ-aisa IGūbadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>IKhālkhāsenaon ge nī:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nī Ikhā īn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nī Ikhā īn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nī Ikhā īn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nī Ikhā īn:</i>
IGā tsī Ihoas • Ināu!āba #nuwi dana !gaollguigu !hoa gowab digu #ama tsī sīsenū !hoas Ikhāsīgu tsī dīlgauga.	IHoat#harugu #gom!gāsens Ikha IHIG IGIH 2 • !hoa#harugu #gom!gāsens tsī !gāi sīsen#uib Ikha !kharaga māsīgu Inā: - !lgai#uisen !gāsase tsī #hanu saogub ai #ansa māsīgu Inā, !gau hā gowalīgaub tsī dommi Ikha - sīsenū #hanu gowaba Ikhooallkhoa, dī!nā, mī!gā!gā, dīlgaullgau, māsīsaogu, mīmā tsī !gopellnō - sīsenū !gau ra mīdilluib, #āibasen!amllareba tsī #āilgaugu, #an tsī hōlāde, tsī mū#gālgauga !gāsase Ināu#harugus !aroma - sīsenū #khoa!nābe gowab tsī !amllaesa mīn tsīna - dī tsī #ansa mā!kharu	IHoat#harugu #gom!gāsens Ikha IHIG IGIH 2 • !hoa#harugu #gom!gāsens tsī !gāi sīsen#uib Ikha !kharaga māsīgu Inā: - !lgai#uisen !gāsase, #hanu saogub ai tsī larosen ra hōlāsens Ikha #ansa tsī lūsa māsīgu Inā, !gau hā gowalīgaub tsī dommi Ikha - sīsenū #hanu gowaba xoa!gā!gā, !lguilā, !gora!gā, !hae, !lnaetsiase ū!oa, !nāu!ā, !khō!nami, !gopelnō tsī māl!oagu - sīsenū !gau ra mīdilluib, #āibasengu tsī #āilgaugu, #an tsī hōlāde, tsī mū#gālgauga !gāsase Ināu#harugus !aroma - sīsenū mī!nōan, #khoa gowab tsī !amllaesa mīn tsīna - dī tsī mā!kharu #ans, daollgaudi tsī !lgui#made	IHoat#harugu #gom!gāsens Ikha IHIG IGIH 2 • !hoa#harugu #gom!gāsens tsī !gāi sīsen#uib Ikha !kharaga māsīgu Inā: - !lgai#uisen !gāsase, #khanuse tsī larosen ra hōlāsens Ikha !lgoa#ui ra māsīgu Inā, !gau hā gowalīgaub tsī dommi Ikha - sīsenū #hanu gowaba khorat#uis, !gora#gās, #gaenam!gāgus tsī !nuris Inā - sīsenū !gau ra mīdilluib, #āibasengu tsī #āilgaugu, #an tsī hōlāde, tsī mū#gālgauga !gāi sīsen#uib Ikha - sīsenū mī!nōan, #khoa gowab tsī !amllaesa mīn tsīna #hanuse tsī !gāi sīsen#uib Ikha - dī tsī mā!kharu #ans, daollgaudi, !lgui#amdi tsī dīlgaullgaus tsīna	

9.1 IGâs tsî Ihoas (ailgû ra)

Khora+uisa IGûbadi	IŌ-aisa IGûbadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>IKhăllkhăsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhăllkhăsenaona nî IKhă ĩn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhăllkhăsenaona nî IKhă ĩn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhăllkhăsenaona nî IKhă ĩn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhăllkhăsenaona nî IKhă ĩn:</i>
IGâ tsî Ihoas • Inâu!āba ‡nuwi dana !gaollguigu !hoa gowab digu ‡ama tsî sîsenû !hoas IKhăsigu tsî dĭlgauga.	Amke-aibese mâi-ailâ IHIG IGĪH 3 • mâi-ai!â ‡ans, mû†gălgaugu tsî ‡ăilgaugu tsîna ‡khanuse, lgui!gupuse tsî Inâu!ăxase: - lawellgui amke-aibe mâi-ailâde ‡gui!năgu ‡ăibasendi tsî ‡an‡ansa măsigu !aroma - llhûi !khô†găb !gâ-aon tsî ‡ăibasens mâi-ailâs dis tawa lgauba - mâi-unu !khô†găba ‡hanu saogub Ină, ‡gae†gui†găs tsî lamlams Ikha - Igû!gâ tsî IKhaellnă amke-aibe mâi-ailâde Inĭtikô mĭhe ra tsî mĭhe tama dĭlgauga ra sîsenûse, !gâ-aona llhao kais !aroma -	Amke-aibese mâi-ailâ IHIG IGĪH 3 • mâi-ai!â ‡ans, mû†gălgaugu tsî ‡ăilgaugu tsîna ‡khanuse, lgui!gupuse tsî Inâu!ăxase: - lawellgui amke-aibe mâi-ailâde ‡gui!năgu ‡ăibasendi tsî ‡an‡ansa măsigu !aroma - llhûi gowab, !khô†găb tsî mûhesa llgau†uidi hĭa !gâ-aon tsî ‡ăibasens mâi-ailâs dis tawa lgauna - mâi-unu !khô†găba ‡hanu saogub Ină, !găsa ‡gae†gui†găs tsî lamlams Ikha - Igû!gâ tsî IKhaellnă !hûllesasa amke-aibe mâi-ailâde Inĭtikô mĭhe ra tsî mĭhe tama dĭlgauga ra sîsenûse, !gâ-aona llhao kais !aroma	Amke-aibese mâi-ailâ IHIG IGĪH 3 • mâi-ai!â ‡ans, mû†gălgaugu tsî ‡ăilgaugu tsîna ‡khanuse, lgui!gupuse tsî Inâu!ăxase: - lawellgui amke-aibe mâi-ailâde ‡gui!năgu ‡ăibasendi tsî Inĭ lûsa măsigu !aroma - llhûi gowab, !khô†găb tsî ‡gui!năgu Inâu†harugu-ûxûn hĭa !gâ-aon tsî ‡ăibasens mâi-ailâs dis tawa lgauna - mâi-unu !khô†găba ‡hanu saogub Ină, ‡ăi†gae ra ‡gae†gui†găs, !gau ra ‡orisasin hĭa dana ‡ăi†amsa ‡khâ!nân tsî !găsa lamlams Ikha - Igû!gâ tsî IKhaellnă !ammâisa tsî !hûllesasa amke-aibe mâi-ailâde mĭhe ra tsî mĭhe tama dĭlgauga ra sîsenûse, !gâ-aona Inĭkhamakô !găi!găb Ikha llhao kais !aroma	Amke-aibese mâi-ailâ IHIG IGĪH 3 • mâi-ai!â ‡ans, mû†gălgaugu tsî ‡ăilgaugu tsîna ‡khanuse, lgui!gupuse tsî Inâu!ăxase: - lawellgui amke-aibe mâi-ailâde ‡gui!năgu ‡ăibasendi tsî !gâ-aon !aroma - llhûi gowab, !khô†găb tsî ‡gui!năgu Inâu†harugu-ûxûn hĭa !gâ-aon tsî ‡ăibasens mâi-ailâs dis tawa lgauna - ‡ăibasens Ikha mâi-unu !khô†găba !gâ-aon di ‡ăi- ai†nûisa hō tsî !khôlgaras !aroma, ‡ăi†gae ra ‡gae†gui†găs, !gau ra ‡orisasin, ama !khaidi tsî aillgaudi tsî !găsa lamlams Ikha - Igû!gâ tsî IKhaellnă !ammâisa tsî !hûllesasa amke-aibe mâi-ailâde !gau ra mĭhe ra tsî mĭhe tama dĭlgauga IKhăsib Ikha ra sîsenûse, !gâ-aona llhao kais !aroma

9.1 IGâs tsî Ihoas (ailgû ra)

Khora#uisa IGûbadi	IÖ-aisa IGûbadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>IKhâIKhâsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhâIKhâsenaona nî IKhâ in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhâIKhâsenaona nî IKhâ in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhâIKhâsenaona nî IKhâ in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhâIKhâsenaona nî IKhâ in:</i>
IGâ tsî Ihoas • Inâu!âba #nuwi dana Igaollguigu Ihoa gowab digu #ama tsî sîsenû Ihoas IKhâsigu tsî dîlgauga.	Sîsenllare IHIG IGIH 4 • Ihao tsî sîsenllare Igâi sîsen#uib tsî Igôasib Ikha kurin tawa ra Igau Ikharaga Ihoa#am!khaidi tsî Ihôgu Inâ: - dîlgaullgau Igau ra sîsenllares IKhâsiga sao ran Inâ-û: Ihao!nâ tsî mî#gâ Ihoa#amdi Inâ; Igâ!gâ Inâu!âlgauba; #âi!nâ!ui tsî ôalgaon naun di #âilgauga; mâi-ai!â tsî #noaba mû#gâlgauba; û!oa Igoa#uide - Ihoa#harugu Igôasib Ikha, Igâi mû#uiba ūhâ Igâlgaub Ikha, Inâuturaxasiba ra Igause tsî naun di #hanugu tsî tsâsiga ra Igôalgâse	Sîsenllare IHIG IGIH 4 • Ihao tsî sîsenllare Igâi sîsen#uib tsî Igôasib Ikha kurin tawa ra Igau Ikharaga Ihoa#am!khaidi tsî Ihôgu Inâ: - dîlgaullgau Igau ra sîsenllares IKhâsiga sao ran Inâ-û: Ihao!nâ tsî mî#gâ Ihoa#amdi Inâ; Igâ!gâ Inâu!âlgauba; #âi!nâ!ui tsî ôalgaon naun di #âilgauga; mâi-ai!â tsî #noaba mû#gâlgauba; û!oa Igoa#uide - Ihoa#harugu Igôasib Ikha, Igâi mû#uiba ūhâ Igâlgaub Ikha, Inâuturaxasiba ra Igause tsî naun di #hanugu tsî tsâsiga ra Igôalgâse	Sîsenllare IHIG IGIH 4 • Ihao tsî sîsenllare Igâi sîsen#uib tsî Igôasib Ikha kurin tawa ra Igau Ikharaga Ihoa#am!khaidi tsî Ihôgu Inâ: - dîlgaullgau Igau sîsenllares IKhâsiga sao ran Inâ-û: Ihao!nâ tsî mî#gâ Ihoa#amdi Inâ; Igâ!gâ Inâu!âs; #âilgaub, ôalgaos, ôalnâs tsî Ihoallnâdana #gom#gomxase Ikhowa-amsa Inâu!âba ūhâ tanisens Ikha; û!oa laugowadi tsî Igoa#uide - Ihoa#harugu Igôasib Ikha Ihûllareb Inâ ū!oasa tanisenlgauga Ioa, Ihao!nâsi Ikharagasiga #âis Inâ ūhâse tsî Inâuturaxiba ra Igause tsî naun di #hanugu tsî tsâsiga ra Igôalgaugâse	Sîsenllare IHIG IGIH 4 • Ihao tsî sîsenllare Igâi sîsen#uib tsî Igôasib Ikha kurin tawa ra Igau Ikharaga Ihoa#am!khaidi tsî Ihôgu Inâ: - dîlgaullgau Igau sîsenllares IKhâsiga sao ran Inâ-û: Igâ!gâ Inâu!âs; #âilgaub, ôalgaos, ôalnâs tsî Ihoallnâdana #gom#gomxase Ikhowa-amsa Inâu!âba ūhâ tanisens Ikha; û!oa laugowadi tsî Igoa#uide - Ihoa#harugu Igôasib Ikha Ihûllareb Inâ ū!oasa tanisenlgauga Ioa tsî amabe Inâuturaxasiba ra Igause tsî naun di #hanugu tsî tsâsiga ra Igôalgaugâse

9.2 Khomais tsî Xoas

Khora#uisa IIGübadi	IÖ-aisa IIGübadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>Ikhalikhāsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikha in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikha in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikha in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikha in:</i>
Khomais tsî Xoas • #nuwi Igôa!gâs tsî khomais Inamma, tsî khomai larosen ra Igomsib lāna Iŋ-aitsama	IGarise Khomai IHIG KhX1 • Khomai Igarise ai#homisa khomailāna #orisasib, #khanusib tsî Igai#uisens Ikha - sîsenū #hanu lõ-unus tsî Igai#uisensa Ināulās lās disa mā!kharus ase - mîde #hanuse #gai#ui - oe-am #hanuse hoaraga xoasaode lās Inā hāde - khomai Ilaupexa 130 -150 mîde miniti Inā - mûlā xrats Iharib ai kaise Ināsase ra mûhe mîde #hau#garuse	IGarise Khomai IHIG KhX1 • Khomai Igarise ai#homisa khomailāna #orisasib, #khanusib tsî Igai#uisens Ikha - sîsenū #hanu lõ-unus tsî Igai#uisensa Ināulās lās disa mā!kharus ase - mîde #hanuse #gai#ui - khomai Igau ra Igarisib tsî Ihaesib Ikha, #hābasa i apa ra lom#nūise - khomai Ilaupexa 150 -160 mîde miniti Inā - mûlā xrats Iharib ai kaise Ināsase ra mûhe mîde #hau#garuse	IGarise Khomai IHIG KhX1 • Khomai Igarise ai#homisa khomailāna #orisasib, #khanusib tsî Igai#uisens Ikha - sîsenū #hanu lõ-unus tsî Igai#uisensa Ināulās lās disa mā!kharus ase - mîde #hanuse #gai#ui - sîsenū Igai!gâs, lõlgapib !kharagagusib, lõ-unus, Ihaesib tsî lom#nūisa khomais Inā Igai#uisens Iaroma - khomai Ilaupexa 160 - 175 mîde miniti Inā	IGarise Khomai IHIG KhX1 • Khomai Igarise ai#homisa khomailāna #orisasib, #khanusib tsî Igai#uisens Ikha - sîsenū #hanu lõ-unus tsî Igai#uisensa Ināulās lās disa mā!kharus ase - mîde #hanuse #gai#ui - sîsenū Igai!gâs, lõlgapib !kharagagusib, lõ-unus, Ihaesib tsî lom#nūisa khomais Inā Igai#uisens Iaroma - khomai Ilaupexa 175 - 185 mîde miniti Inā

9.2 Khomais tsî Xoas

Khoratuisa IGübadi	IÖ-aisa IGübadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>Ikhalikhāsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikha in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikha in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikha in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikha in:</i>
Khomais tsî Xoas • #nuwi Igôalgâs tsî khomais lamma, tsî khomai larosen ra Igomsib lāna lî-aitsama	INâulā rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dīgaulgau lādi di lamllarelgau tsî xoa-ao-i di xoauga ra lnâulāhe lkhaisa - mûlā tsî lnâulā xrat lharib khomais mīdilluiba lnātimīs ai - sisenū lkhara ga ra khomais lkhā!āis dīgauga līn lnâulāsa Igālgālnās laroma - lnâulābasen lkhara lnāgu xoasa tsî #guilnāgu lgaugu di lādi hīa lnāsase ra hōhe mīdilluiba ūhāna - mûlā #āibasens tsî #āibasenbahe hā lgā-aona lkhara lādi lnā - mûlā lnāsase mûlāsa dīgaugu sisenūhe hāga #guilnāxa lgaugu tsī/tamas ka io mūhe ra lādi lnā	INâulā rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dīgaulgau lādi di lamllarelgau tsî xoa-ao-i di xoauga ra lnâulāhe lkhaisa - mûlā tsî lnâulā xrat lharib khomais mīdilluiba lnātimīs ai - sisenū lkhara ga ra khomais lkhā!āis dīgauga līn lnâulāsa Igālgālnās laroma - lnâulābasen mūhesa, #haisi #āilgauga lkhara lnāgu tsēkorobe tamas ka io skoli lkhā lgaellaresa xoasa tsī #guilnāgu lnāu#harugu-ūxūn lamllarelnāsa lān hīa hara lnōb di #āi#amlkhaidi ai hāna - mûlā lkhara lamllarelgau, #āibasendi tsī lgā-aon lkhara lādi dina - mûlā lnī dīgaugu #guilnāgu lnāu#harugus tsī/tamas ka io mūhe ra lān lnā ra sisenūhega	INâulā rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dīgaulgau lādi di lamllarelgau tsî xoa-ao-i di xoauga ra lnâulāhe lkhaisa - dīgaulgau lnōb di khomais lkhāsigu, gowalōb hōlās, mīde mûlās dīgaugu tsī larosen ra mūhe ra mīdilluib - sisenū lnōb di khomais lkhā!āis dīgauga - lnâulābasen mūhesa tsī supu tsālkhāhelloasa #āilgaugu lkhara lnāgu xoasa tsī #guilnāgu lnāu#harugu-ūxūn lamllarelnāsa lān hīa hara lnōb di #āi#amlkhaidi ai hāga - mûlā lkhara lnāgu lamllarelgau, gowab sisenūs, #āibasendi tsī lgā-aona lkhara lādi dina - mûlā mūhe lkhā dīgaugu sisenūhe hāga #guilnāxa lgaugu tsī/tamas ka io mūhe ra lādi lnā	INâulā rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dīgaulgau lādi di lamllarelgau tsî xoa-ao-i di xoauga ra lnâulāhe lkhaisa - dīgaulgau lnōb di khomais lkhāsigu, gowalōb hōlās, mīde mûlās dīgaugu tsī larosen ra mūhe ra mīdilluib - sisenū lnōb di khomais lkhā!āis dīgauga - lnâulābasen tsālkhāhe lloasa tsī tsālkhāhe lkhā #āilgauga hara lkhara lnāgu lgoa#ui ra xoasa tsī #guilnāgu lnāu#harugu-ūxūn lamllarelnāsa lādi lnā hāna - xoa!gālgā #āibasens, hōlās, lgā-aon tsī māsib lās dina - mûlā tsī gowa#uisen gowab sisenūs, supu gowa#ans lkhaidi, lnōlgausa #anailkhaidi tsī lnī hā lkhā dīgaugu lō-aisa mūsenlgauga #guilnāxa gau#ui tsī/tamas ka io mūhesa lādi lnā hōs laroma

9.2 Khomais tsî Xoas

Khora+uisa IIGübadi	IÖ-aisa IIGübadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>Ikhalikhāsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikhãn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikhãn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikhãn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nî Ikhãn:</i>
Khomais tsî Xoas • #nuwi Igôa!gâs tsî khomais Inamma, tsî khomai larosen ra Igomsib lâna Iî-aitsama	IÎNâulā rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dīlgau!lgau !âdi di !amllare!gaub tsî xoa-ao-i di xoa!gaub ra Ilnâulāhe !khaisa - Ilnâulābasen supu xrafikna (!ā+ui+hawegu/Ihū+hawegu/Iñō Ilnân) tsî Ikhwā mā-ōa #ansa Inî Igaub ai - ōa+ui #ans khomain go !âdi Inâ māsā - Ikhū+ui hoal!nā-aixa tsî Iō-aisa #ansa #haisi tsî #gan!gāsa !harikha ai - mû+an Iās #ama hā #ansa Iîs di !amllareb !khaidi ai Igaolgaosase, aillg. xoa+amdi tsî Inaka mā xoa+māde - Igaellare gowa+uisa Ilgau!lgau Ikhā hā ra gowas+uisa #khāInāsa - Igorasa di !aromas tsî sisen+uib tsîra Ilaegu - sisenxa kai !nubu, Ilgāisa Igui+amdi tsî daollgaudi	IÎNâulā rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dīlgau!lgau !âdi di !amllare!gaub tsî xoa-ao-i di xoa!gaub ra Ilnâulāhe !khaisa - Ilnâulābasen tsî Ioe!ā #ans hā larosen ra Igomsibā ūhā xrafikn (tafelgu/Ihū+hawegu/IñōIlnân) Inā māsasa tsî Ikhwā mā-ōa #ansa Inî Igaub ai - Ikhū+ui hoal!nā-aixa tsî Iō-aisa #ansa #haisi tsî #gan!gāsa !harikha ai - Inaikhomai #ansa ōa tsî hōs !aroma - Ioe!ā Iās hā saoguba Ioa tamas ka io #hanu saogub Inā !amllaresasa - Ilgae!lgae #ōrisase Iāsa xu Igui!āhe ra soab ai tare-es ra Iāsa mīsa Igāsase tsî mīlguib ra Iāsa xu dīthe soab ai - Ilapollapo Igam tamas ka io Inasa dana #āilgauga Iāsa xu tsî mû!ā Ilgau!lgau Iās Inā hā ra #āilgauga #khāInāga	IÎNâulā rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dīlgau!lgau !âdi di !amllare!gaub tsî xoa-ao-i di xoa!gaub ra Ilnâulāhe !khaisa - Ilnâulābasen tsî Ioe!ā #ans hā larosen ra Igomsibā ūhā xrafikn (tafelgu/kartn/Igaragu) tsî Inā māsasa tsî Ikhwā mā-ōa #ansa Inî Igaub ai - Ikhū+ui hoal!nā-aixa tsî Iō-aisa #ansa #haisi tsî #gan!gāsa !harikha ai - khomai!kharu!nā tsî Inaikhomai #ansa ōa tsî hōs !aroma - Ioe!ā !âdi hā Igo!elnō-tsî-mā!oagu !amllareb saoguba ūhāde - Ioe!ā !kharagasigu hā #nuwis, !amllareb tsî #āibasens #an#ansa #ansa !khō+gā hā !âdi dis Inā hāga - Ioe!ā tsî Igo!elnō Igam Iāra Igui #āi#am!khais tamas ka io Inaelkhais #ama hāra - Ioe!ā !âdi hā !aromas-tsî-sisen+uib !amllareb saoguba ūhāde	IÎNâulā rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dīlgau!lgau !âdi di !amllare!gaub tsî xoa-ao-i di xoa!gaub ra Ilnâulāhe !khaisa - Ilnâulābasen tsî Ioe!ā #ans hā !kharaga xrafikn Inā māsasa tsî Ikhwā mā-ōa #ansa Inî Igaub ai - Ikhū+ui hoal!nā-aixa tsî Iō-aisa #ansa #haisi tsî #gan!gāsa !harikha ai - Ioe!ā !kharagasigu hā #nuwis, !amllareb tsî #āibasens !kharaga !harigu #ansa !khō+gā hā !âdi dis Inā hāga - Ioe!ā tsî Igo!elnō Igam Iāra Igui #āi#am!khais tamas ka io Inaelkhais #ama hāra - Ioe!ā !âdi hā !aromas-tsî-sisen+uib !amllareb saoguba ūhāde

9.2 Khomais tsî Xoas

Khora#uisa IIGübadi	IÖ-aisa IIGübadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>IKhãlKhãsenaeon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhãlKhãsenaeona nî IKhã in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhãlKhãsenaeona nî IKhã in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhãlKhãsenaeona nî IKhã in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhãlKhãsenaeona nî IKhã in:</i>
Khomais tsî Xoas • #nuwi Igôa!gâs tsî khomais Inamma, tsî khomai larosen ra Igomsib lâna Iî-aitsama	IINâulã rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dîlgau!lgau !âdi di !amllarelgaub tsî xoa-ao-i di xoa!gaub ra Ilnâu!âhe !khaisa - sîsenû Igâsa #ansa !âde xu !nubu daollgausa xoas Igui#amde dîs !aroma, aillg. xoa!mâi tamas ka io xoa!khâi Iö-aisa #ansa	IINâulã rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dîlgau!lgau !âdi di !amllarelgaub tsî xoa-ao-i di xoa!gaub ra Ilnâu!âhe !khaisa - xoa!khâi !khô#gâba, xoa!mâi tama ka io unusase Ilgae !âsa tamas ka io Inî !âb !âs diba - Igopelnô tsî mâ!loagu Igam !âra Igui !nae!khais tamas ka io #âi#am!khais #ama hâra, mûmûsa Iguiti-Isin tsî !kharagagusina ra mûhöse - dî#ui Igom!gausa Igui#amdi tsî daollgaudi - sîsenû !âdi Inâ hâ #ansa !nubu daollgausa xoas Igui#amde dîs !aroma	IINâulã rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dîlgau!lgau !âdi di !amllarelgaub tsî xoa-ao-i di xoa!gaub ra Ilnâu!âhe !khaisa - mû!â Igao!gao gowab sîsenûxûn hîa ra #âibasens, I!khoab tsî sîsen#uiba #nuwis !aroma sîsenûhena - !hara!âi #gom!gâhesiba tsî xoa!gâ!gâ tsâsendi !âs ai ûhâ sîsen#uiba - Igaellare tsî I!guilâ dana !khaide - xoa!khâi !khô#gâb tama ka io Ilnâu!âxa #âilgaugu tamas ka io #ansa !âdi dina - mîllgui xoa-aon di mû#gâba !âs Inâ tsî I!guilâ !aromas Ilnâ #âilgaub disa - mîllguiga û !âs #ama tamas ka io hoal!nâ-aixa kai !âsa tsî #khâ!nâ I!ga !âsa xu hâ I!gaullgaudi !kha	IINâulã rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dîlgau!lgau !âdi di !amllarelgaub tsî xoa-ao-i di xoa!gaub ra Ilnâu!âhe !khaisa - !hara!âi #gom!gâhesasib tsî tsâsendi !âs ai ûhâ sîsen#uiba, tsî xoa!gâ!gâ dîlgaugu xoa-aon ra sîsenûga in #gaon hâ sîsen#uiba sî!nâ - unusase Ilgae, xoa!mâi tamas ka io !khô!nami dana #âilgaugu tsî/tamas ka io luru !khaide !âs Inâ - ôa#ui tsî ôa!nâ #noagullgaugu tsî Iö-aisa #gaolkhâdi I!in kurigu tawa ra Igau #noagu!nâhe ra !âs Inâ; Ilnâ #noagu-aidi a !gâi !khaisa ra !hara!âise tsî I!gaullgaudi a #hanu, ra Igau tsî #âuloa hâ !khaisa Ilnâ mîhe ra !khaide #khâ!nâs !aroma

9.2 Khomais tsî Xoas

Khoratuisa IIGübadi	IÖ-aisa IIGübadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>IKhāIKhāsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhāIKhāsenaona nî IKhā in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhāIKhāsenaona nî IKhā in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhāIKhāsenaona nî IKhā in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhāIKhāsenaona nî IKhā in:</i>
Khomais tsî Xoas • #nuwi !gôa!gâs tsî khomais Inamma, tsî khomai larosen ra !gomsib !âna Iî-aitsama	INâulā rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dīlgauḷgau !âdi, !âdi di !amllareḷgaub tsî xoa-ao-i di xoaḷgaub ra Ilnâulāhesa !khaisa	INâulā rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dīlgauḷgau !âdi, !âdi di !amllareḷgaub tsî xoa-ao-i di xoaḷgaub ra Ilnâulāhesa !khaisa	INâulā rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dīlgauḷgau !âdi, !âdi di !amllareḷgaub tsî xoa-ao-i di xoaḷgaub ra Ilnâulāhesa !khaisa - Ikhū#ui !gau ra #ansa !gui tamas ka io !gam lâra xu tsî Ikhawa Inî !gaub ai !khara #âibasens tsî/tamas ka io !gâ-aon tawa !gaus !aroma	INâulā rase Khomai IHIG KhX2 • Khomai tsî dīlgauḷgau !âdi, !âdi di !amllareḷgaub tsî xoa-ao-i di xoaḷgaub ra Ilnâulāhesa !khaisa - mûhō aillgaudi mûmûsa Ikhāllhûis tamas ka io #nao#nûlkhās !âs !nâ hâde - !gaellgae Inî khama kō !gaullgaude !oelâs !âs ra #haisise mîn tsî #gan!gāsase ra mîhen tsîn hoana #khâ!nâs !aroma - sao texnisi !gaub ai māsā daollgaude supu-aise kurusa xûn dide - !oelā, #gâ!nâgu kai tsî !gaulgau #haisi tsî #gan!gāsa #ansa !gui tamas ka io !nāsa !âde xu !khara #âibasens tsî/tamas ka io !gâ-aon tawa !gaus !aroma

9.2 Khomais tsî Xoas

Khora#uisa IGübadi	IÖ-aisa IGübadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>IKhālkhāsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nî IKhā îñ:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nî IKhā îñ:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nî IKhā îñ:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nî IKhā îñ:</i>
Khomais tsî Xoas • #nuwi !gôa!gâs tsî khomais Inamma, tsî khomai larosen ra !gomsib !âna !î-aitsama	Xoa#ans IHIIG KhX3 • khomai, !nâulâ tsî ôa!nâ rase #âilgâ !kharaga!nâgu xoa#ans tsî ama#hâa xoa#ans #ama - mû!â dana !khaidi !lgae#hâas, !garubes/îses tsî !nmas haisi-amsa ūhâ !garubedi dide - mû!â !gao!gao #anai!khaidi !norasase xoa#ans !gaipetsanan tsî supu !gaipetsanan dide: !am!larelgaub, xoamûdi aisib, !gui!gâs, !gaub, !gowellnôs, !l!gaellgaes di !gui!gâs - mû!â xoa#ams, xoa-ao-i, !nô!nâ-ao-i, #khanimâ#ui-ao-i tsî !khô!namis #khanis !nâmâb dis	Xoa#ans IHIIG KhX3 • khomai, !nâulâ tsî ôa!nâ rase #âilgâ !kharaga!nâgu xoa#ans tsî ama#hâa xoa#ans #ama - mû!â dana !khaidi !lgae#hâas, !gui !hurullnâs !huru!âs tsî karakube !garubes dide - mû!â !gao!gao #anai!khaidi !norasase xoa#ans !gaipetsanan tsî supu !gaipetsanan dide: supu !gaullgaub, !ganallgaellgaes, !gowellnôs, !hû!ô!mû!gausaogub - mû!â xoa#ams, xoa-ao-i, !nô!nâ-ao-i, #khanimâ#ui-ao-i tsî !khô!namis #khanis !nâmâb dis	Xoa#ans IHIIG KhX3 • khomai, !nâulâ tsî ôa!nâ rase #âilgâ !kharaga!nâgu xoa#ans tsî ama#hâa xoa#ans #ama - xoa!gâ!gâ dana !khaidi !lgae#hâas, !huru!âs tsî !garubes dide - mû!â tsî xoa!gâ!gâ sîsen#uib !gao!gao xoa#ans !gaugu disa (aillg. metafori, khoekhoes, tsî xoa#aodi sîsenûb) - mû!â !lgae!ba-ao-e - xoa!gâ!gâ !hai-aisa, dana #âi#am!khais tsî !lgaelapes !lgae#hâas, !huru!âs tamas ka io !nubu !lgae#hâas disa !hûhâsib, !nae!khais !nâ tsî/tamas ka io !hao!nâsi mäsigu !nâ	Xoa#ans IHIIG KhX3 • khomai, !nâulâ tsî ôa!nâ rase #âilgâ !kharaga!nâgu xoa#ans tsî ama#hâa xoa#ans #ama - xoa!gâ!gâ dana !khaidi !kharaga!nâgu !lgae#hâan, tsî !huru!ân dide - mû!â, !nâulâ tsî !gora!gâ sîsen#uib !si#nuwis, !sigowab tsî !goa#ui ra mîdi dib tsî !nî hâ xoa#ans !gauga !gaipetsanadi !nâ - #nuwi #hanu #âilgauga #âi#am!khais, !lgaelapes tsî !hai-ais #ama

9.2 Khomais tsî Xoas

Khora#uisa IGübadi	IÖ-aisa IGübadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>IKhālkhāsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nî IKhā îñ:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nî IKhā îñ:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nî IKhā îñ:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nî IKhā îñ:</i>
Khomais tsî Xoas • #nuwi !gôalgâs tsî khomais Inamma, tsî khomai larosen ra !gomsib lâna lî-aitsama	Xoa#ans IHIIG KhX3 • khomai, !nâulâ tsî ôalnâ rase #âilgâ !kharaga!nâgu xoa#ans tsî ama#hōa xoa#ans #ama - mûlâ !lgaeba-ao-e, xoa!gālgā !hai-ais, lhuru-aon, tsî dana !naelkhaidi !lgaethōas, tamas ka io lhuru!âs !nâ, tsî supu #âilgauga #nuwi lhuru-aon di dīgu #ama - !gui!â #haitsi tsî #gan!gâsa #âibasensa khoara#uisa !khaidi tsî aillgaudi !lga ra !naellgause	Xoa#ans IHIIG KhX3 • khomai, !nâulâ tsî ôalnâ rase #âilgâ !kharaga!nâgu xoa#ans tsî ama#hōa xoa#ans #ama - mûlâ !lgaeba-ao-e, xoa!gālgā !hai-ais, lhuru-aon, tsî dana !naelkhaidi !lgaethōas, tamas ka io lhuru!âs !nâ, tsî #nuwi mûmûsa #âilgauga lhuru-aon digu #ama - !oe!â tsî !hûllare #ansa !kharaga !âgu !âs diga xu - !gui!â #haitsi tsî #gan!gâsa #âibasensa, #hanu #ansa !âsa xu ra mase, hîa !lîn di !nâulâ!lgauba ra #khâ!nâde	Xoa#ans IHIIG KhX3 • khomai, !nâulâ tsî ôalnâ rase #âilgâ !kharaga!nâgu xoa#ans tsî ama#hōa xoa#ans #ama - #nuwi !nâulâxa #âilgauga !lgaelapes, #âitam!khais tsî lhuru-aon #ama - !oe!â tsî !hûllare #ansa !kharaga !âga !âs diga xu - !gui!â #haitsi tsî #gan!gâsa#âibasensa, !âsa xu hâ #âibasensa, !âsa xu hâ !lgaulgaude ra mase !lîn di !oe!âs tare-e !âs xa ra mîsa ra #khâ!nâde	Xoa#ans IHIIG KhX3 • khomai, !nâulâ tsî ôalnâ rase #âilgâ !kharaga!nâgu xoa#ans tsî ama#hōa xoa#ans #ama - !gaellares hîa lhuru-aon !laegu, tsî lhuru-aon tsî !lgaelapes !laegu gaxu !lgaethōas, lhuru!âs tamas ka io !nubu !lgaethōas !nâ hâna !hûhâsi, !naelkhais !nâ tsî/tamas ka io !hao!nâsi māsigu !nâ - !oe!â tsî !hûllare #ansa !kharaga !âgu !âs diga xu - !gui!â #haitsi tsî #gan!gâsa #âibasensa, !nî khama kō !âsa xu hâ !lgaulgaude ra mase hîa ra !lîn di !oe!âs tare-es ra !âsa mîsa ra #khâ!nâde

9.2 Khomais tsî Xoas

Khora#uisa lIGübadi	lÖ-aisa lIGübadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>lKhällkhāsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge lKhällkhāsenaona nî lKhā ñn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge lKhällkhāsenaona nî lKhā ñn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge lKhällkhāsenaona nî lKhā ñn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge lKhällkhāsenaona nî lKhā ñn:</i>
Khomais tsî Xoas • #ōrisasib Ikha xoa#harugu #âilgauga	Xoas lHlIG KhX4 • lamllae Ikharaga lnōb di xoa!âde #nuwillkhāsib Ikha, #hunuma tsî sîsenxa #âibasendi !aroma, lgau hâ gowalilgaub tsî dommi unusensa ra sîsenūse - mâisaogu #âilgauga xoalgoradi lnâ tsî !aromas xoas lgui#ams dis tawa ra lgau gowaba llhûi - llhûi lgau ra #ansa lgui lurusa xu (lgau!nâ-ao-i xa māhe hâ) lō-aisa lgui#ams !aroma, tsî #gâlnāgu kai #ansa xoab tamas ka io #gui!nāgulgaugu ai mîi-ai!âsa lâsa !narixoallnâsa ra #gōsense - lapelape, #gaekhâi, lgû!gâ tsî xoa-unu lgui#amde, #âibasens Ikha ra !harib tawa lgau hâ gowa#ans di #ōrisasib tsî #hanu xoamû#gaib Ikha, tsî lamku tsî khomaihe llkhā lams ai !amllare sîsenni	Xoas lHlIG KhX4 • lamllae Ikharaga lnōb di xoa!âde #nuwillkhāsib Ikha, #hunuma tsî sîsenxa #âibasendi !aroma, lgau hâ gowalilgaub tsî dommi unusensa ra sîsenūse - mâisaogu #âilgaugu hîa #hanuse ra soaguga xoalgoradi lnâ tsî !aromas xoab lgui#ams dis tawa ra lgau gowaba llhûi - llhûi lgau ra #ansa lgam tamas ka io lnâsa !urude xu lō-aisa lgui#ams !aroma (lgau!nâ-ao-i di huib Ikha), tsî #gâlnāgu kai #ansa xoab tamas ka io #gui!nāgulgaugu ai mîi-ai!âsa lâsa !narixoallnâsa ra #gōsense - lapelape, #gaekhâi, lgû!gâ tsî xoa-unu lgui#amde, #âibasens Ikha ra !harib tawa lgau hâ gowa#ans di #ōrisasib tsî #hanu xoamû#gaib Ikha, tsî lamku tsî khomaihe llkhā lams ai !amllare sîsenni	Xoas lHlIG KhX4 • lamllae Ikharaga lnōb di xoa!âde #nuwillkhāsib Ikha, #hunuma tsî sîsenxa #âibasendi !aroma, lgau hâ gowalilgaub tsî dommi unusensa ra sîsenūse - mâisaogu xoalgoradi hîa lamllaremîdi Ikha lgaellaresade, tsî #âibasens Ikha !aromas xoab lgui#ams dis tsî lgâ-aon/khomai-aon tawa ra lgau gowaba llhûi - llhûi lgau ra #ansa lō-aisa lgui#ams !aroma #gui lgâisa tsî digital !urude xu, mîi !urus hoas di ama-aisiba #âis lnâ ūhâse, tsî #gâlnāgu kai #ansa xoab lnâ, !urude ra #anlgâse tsî !narixoallnâsa ra #gōsense - lapelape, #gaekhâi, lgû!gâ tsî xoa-unu lgui#amde, #âibasens Ikha ra !harib tawa lgau hâ gowa#ans di #ōrisasib tsî #hanu xoamû#gaib Ikha, tsî lamku tsî khomaihe llkhā lams ai !amllare sîsenni	Xoas lHlIG KhX4 • lamllae Ikharaga lnōb di xoa!âde #nuwillkhāsib Ikha, #hunuma tsî sîsenxa #âibasendi !aroma, lgau hâ gowalilgaub tsî dommi unusensa ra sîsenūse - mâisaogu xoalgoradi hîa lamllaremîdi Ikha lgaellaresade, tsî #âibasens Ikha !aromas xoab lgui#ams dis tsî lgâ-aon/khomai-aon tawa ra lgau gowaba llhûi - llhûi lgau ra #ansa lō-aisa xoab lgui#ams !aroma #gui lgâisa tsî digital !urude xu, mîi !urus hoas di ama-aisiba #âis lnâ ūhâse, tsî #gâlnāgu kai #ansa xoab lnâ, !urude ra #anlgâse tsî !narixoallnâsa ra #gōsense - lapelape, #gaekhâi, lgû!gâ tsî xoa-unu lgui#amde hoan xa lgapi sîsentuib !aroma xoas Ikha tsî #ōrisasib Ikha gowa#ans tsî xoamû#gaib lnâ, tsî lamku tsî khomaihe llkhā lams ai !amllare sîsenni

9.2 Khomais tsî Xoas

Khora#uisa IGübadi	IÖ-aisa IGübadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>IKhällkhāsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhällkhāsenaona nî IKhā ñn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhällkhāsenaona nî IKhā ñn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhällkhāsenaona nî IKhā ñn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhällkhāsenaona nî IKhā ñn:</i>
Khomais tsî Xoas • #ōrisasib Ikha xoa#harugu #âilgauga	Xoas IHIIG KhX4 • !amllae !kharaga Inōb di xoa!âde #nuwillkhāsib Ikha, #hunuma tsî sîsenxa #âibasendi !aroma, lgau hâ gowaŋgaub tsî dommi unusensa ra sîsenūse - sîsenū lguilnâxa, !amllaresa tsî #guilnâxa #âibasengu, #hanu laeb tsî xoasaodi, lgau ra mîdilluib tsî #khoamîde xoab Inâ - !amllare lâde #nuwillkhāsib, llgaebas tsî xoa!gā!gās #âibasendi !aroma, Inubu !âde !khō#gā hâse tsēkorobe aitsama sîsenūs tsî sîsenūllkhāsib #âibasendi tsî #an#ansa lgā-aon !aroma:	Xoas IHIIG KhX4 • !amllae !kharaga Inōb di xoa!âde #nuwillkhāsib Ikha, #hunuma tsî sîsenxa #âibasendi !aroma, lgau hâ gowaŋgaub tsî dommi unusensa ra sîsenūse - sîsenū lguilnâxa, !amllaresa tsî #guilnâxa #âibasengu, #hanu laeb tsî xoasaodi, lgau ra mîdilluib tsî #khoamîde xoab Inâ - !amllare lâde #nuwillkhāsib, llgaebas tsî xoa!gā!gās #âibasendi !aroma, Inubu lâde !khō#gā hâse tsēkorobe aitsama sîsenūs tsî sîsenūllkhāsib #âibasendi tsî #an#ansa lgā-aon !aroma:	Xoas IHIIG KhX4 • !amllae !kharaga Inōb di xoa!âde #nuwillkhāsib Ikha, #hunuma tsî sîsenxa #âibasendi !aroma, lgau hâ gowaŋgaub tsî dommi unusensa ra sîsenūse - sîsenū gowa#ans tsî xoalgaub !khaidi, lgaellare xūn, xoasaodi, mîdilluib tsî #khoamîde #hanuse tsî sîsen#uib !aroma sîsenū - !amllare lâde #nuwillkhāsib, llgaebas tsî xoa!gā!gās #âibasendi !aroma, !kharaga Inubu !âde !khō#gā hâse tsēkorobe aitsama sîsenūs tsî sîsenūllkhāsib #âibasendi tsî #an#ansa lgā-aon skoli tsî lhûhāsib din !aroma:	Xoas IHIIG KhX4 • !amllae !kharaga Inōb di xoa!âde #nuwillkhāsib Ikha, #hunuma tsî sîsenxa #âibasendi !aroma, lgau hâ gowaŋgaub tsî dommi unusensa ra sîsenūse - sîsenū gowa#ans tsî xoalgaub !khaidi, lgaellare xūn, xoasaodi, mîdilluib tsî #khoamîde #hanuse tsî sîsen#uib !aroma sîsenū - !amllare Inōb di !khoaxa tsî !lhao kai ra lâde #nuwillkhāsib, llgaebas tsî xoa!gā!gās #âibasendi !aroma, Inubu !âde !khō#gā hâse tsēkorobe aitsama sîsenūs tsî sîsenūllkhāsib #âibasendi !aroma #hanu !amllareb tsî gowaŋgaub Ikha #hanu #âibasendi tsî lgā-aon !aroma :

9.2 Khomais tsî Xoas

Khora#uisa llGübadi	IÖ-aisa llGübadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>llKhällkhāsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge llKhällkhāsenaona nî llkhā îñ:</i>	<i>Xrats di lams ain ge llKhällkhāsenaona nî llkhā îñ:</i>	<i>Xrats di lams ain ge llKhällkhāsenaona nî llkhā îñ:</i>	<i>Xrats di lams ain ge llKhällkhāsenaona nî llkhā îñ:</i>
Khomais tsî Xoas • #ōrisasib Ikha xoa#harugu #âilgauga	Xoas IHIIG KhX4 • !amllae !kharaga lnōb di xoa!âde #nuwillkhāsib Ikha, #hunuma tsî sîsenxa #âibasendi !aroma, lgau hâ gowalîgaub tsî dommi unusensa ra sîsenūse Aillgaudi llhûihe llkhā !ân didi - poskarts - llkhau#uis - lnûgus xoa#gāsens - !ā#ui#gawab - sâilgaub - llgau#ui#haweb - xoa#gālnā#haweb - llnaetisa lgaulgauba ūhâ lgaipetsanaros - khoexa!nā sî#khanis gangans dis - xoa!gālgās xoalgoras, llgau!nā-ao-i xa māsa mîdilluib Ikha - llgaebas !amllares	Xoas IHIIG KhX4 • !amllae !kharaga lnōb di xoa!âde #nuwillkhāsib Ikha, #hunuma tsî sîsenxa #âibasendi !aroma, lgau hâ gowalîgaub tsî dommi unusensa ra sîsenūse Aillgaudi llhûihe llkhā !ân didi - tsē#khani xoa#gās - xoamâis - supu #gans - #an#ans - î#hōa#khanib aiskhāb #haweb - hoalnā-aixa llgui#amdi /daollgaudi - khoexa!nā sî#khanis lûba#gans dis - xoa!gālgās xoalgoras - llgaebas !amllares	Xoas IHIIG KhX4 • !amllae !kharaga lnōb di xoa!âde #nuwillkhāsib Ikha, #hunuma tsî sîsenxa #âibasendi !aroma, lgau hâ gowalîgaub tsî dommi unusensa ra sîsenūse Aillgaudi llhûihe llkhā !ân didi - #khanisa lgora!gās - xoa!ā ra xoalgoradi - emails (lgâ!lgāba llkhorebas) - #hōa!ās - tsâballhaos sî#khanis - !hoa#harugus/dîlnā llgamllares - lnubu llamallamas - lnāsa !gomsiba ūhâ llgui#amdi - xoa!gālgās xoalgoras - llgaebas !amllares	Xoas IHIIG KhX4 • !amllae !kharaga lnōb di xoa!âde #nuwillkhāsib Ikha, #hunuma tsî sîsenxa #âibasendi !aroma, lgau hâ gowalîgaub tsî dommi unusensa ra sîsenūse Aillgaudi llhûihe llkhā !ân didi - mât#uis sîsen#ganamsens - #hanullî sî#khanis !gaesens dis - #hanullî #gans - khoexa!nā sî#khanis lapemās dis - mûlhû!khō-ams lnurib - khora#uisa, !gom llgui#amdi - xoa!gālgās xoalgoras - llgaebas !amllares

9.3 Gowasîsenūs tsî mîdiluib

Khora#uisa IGûbadi	IŌ-aisa IGûbadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>IKhāIKhāsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhāIKhāsenaona nî IKhā in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhāIKhāsenaona nî IKhā in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhāIKhāsenaona nî IKhā in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhāIKhāsenaona nî IKhā in:</i>
Gowasîsenūs tsî mîdiluib mûlā tsî sîsenū !kharaga lân gowasîsenlgaub lgaragu dina #hanuse	Mîlnôan IHIG GM1 - mûlā tsî sîsenū sao ra mîlnôana: - lonmîs, lonmî#nûllkhaes, lonmîlaros, lonmîllgaus, laronmîs, sîsenmîdi, surillgaus, Inôgu, Igôamîdi, llaemîdi, #âllaremîdi, dîmîs, hâlgaubedi - lkhā#âibasenmîs, mâloamîs, lguiro!haros, Ttamalgaub, - T-algaub, InubuInubudi, #khari#kharimîdi	Mîlnôan IHIG GM1 - mûlā tsî sîsenū sao ra mîlnôana: - lonmîs, lonmî#nûllkhaes, lonmîlaros, lonmîllgaus, laronmîs, surillgaus - Inôgu, Igôamîdi, sîsenmîdi - llaemîdi, #âllaremîdi, dîmîdi, hâlgaubedi, lkhā#âibasenmîs, lkhāxoamûmîs, mâloamîs, lamllaresamîs, lguiro!haros, Ttamalgaub tsî T-algaub - surillgaudi, #âkhaodi - InubuInubudi, lguilgaubedi - #khari#kharimîdi	Mîlnôan IHIG GM1 - mûlā tsî sîsenū sao ra mîlnôana: - lonmîs, lonmî#nûllkhaes, lonmîlaros, lonmîllgaus, laronmîs - surillgaus, sîsenmîdi - Inôgu, Igôamîs, llaegu - #âllaremîdi, dîmîs, hâlgaubedi, lkhā#âibasenmîs, lkhāxoamûmîs, mâloamîs, lamllaresamîs, lguiro!haros, Ttamalgaub tsî T-algaub - surillgaudi, #âkhaodi - InubuInubudi, lguilgaubedi - #khari#kharimîlâs	Mîlnôan IHIG GM1 - mûlā tsî sîsenū sao ra mîlnôana: - lonmîs, lonmî#nûllkhaes, lonmîlaros, lonmîllgaus, laronmîs - surillgaus, sîsenmîdi - Inôgu, Igôamîs, llaegu - #âllaremîdi, dîmîs, hâlgaubedi, lkhā#âibasenmîs, lkhāxoamûmîs, mâloamîs, lamllaresamîs, lguiro!haros, Ttamalgaub tsî T-algaub - surillgaudi, #âkhaodi - InubuInubudi, lguilgaubedi - #khari#kharimîlâs

9.3 Gowasisenūs tsī mīdiluib

Khora+uisa lĠūbadi	IŌ-aisa lĠūbadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>lĠhālĠhāsenaon ge nī:</i>	<i>Xrats di lams ain ge lĠhālĠhāsenaona nī lĠkhā īn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge lĠhālĠhāsenaona nī lĠkhā īn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge lĠhālĠhāsenaona nī lĠkhā īn:</i>	<i>Xrats di lams ain ge lĠhālĠhāsenaona nī lĠkhā īn:</i>
Gowasisenūs tsī mīdiluib mûlā tsī sīsenū lĠkharaga lān gowasisenlgaub lĠgaragu dina #hanuse	#Āibasen lamllares lĠlĠG GM2 - mûlā tsī sīsenū lĠkharaga #āibasen!nōaga: - lĠgui!nāxa tsī lamllaresa #āibasengu #āibasen!oe!ās - lālgau tsī lāmalgaub - dī#āibasenni - mīma#āibasenni - lāegu (lĠnaetisa, nēllaeb, lāgellaeb, hanillaeb)	#Āibasen lamllares lĠlĠG GM2 - mûlā tsī sīsenū sao ra #āibasen!nōaga: - lĠgui!nāxa, lamllaresa tsī #gui!nāxa #āibasengu #āibasen!oe!ās (dīralās, sīsenmīlās, dī-ai!ās) - dīdīlgaub - lālgau tsī lāmalgaub - dīlgaub #āibasengu - mīma#āibasenni - mīlgaub #āibasengu - lāegu (lĠnaetisa, nēllaeb, lāgellaeb, hanillaeb)	#Āibasen lamllares lĠlĠG GM2 - mûlā tsī sīsenū sao ra #āibasen!nōaga: - sīsenū lĠgui!nāxa tsī lamllaresa #āibasenga - lamllare lamllaresa #āibasenga #āillaemīdi lĠkha #nuwi #gui!nāxa #āibasenga - sīsenū #hanuse lālgau tsī lāmalgaub, lĠgaellgaegowab tsī lĠgaebagowab tsīna - sīsenū lĠkharaga huisenūxūna #ansa hōs lāroma #āibasen!oe!ās (dīralās, sīsenmīlās, dī-ai!ās) - dīlgaub #āibasengu tsī mīma#āibasenni	#Āibasen lamllares lĠlĠG GM2 - mûlā tsī sīsenū sao ra #āibasen!nōaga: - ailgū gaxu #āibasenga kuru ka xoas lĠkha, #āibasen lamllarelgauga ra sīsenūse - sīsenū #hanuse lālgau, lāmalgaub, lĠgaellgaegowab tsī lĠgaebagowab, tsī lĠkhāti dīlgaub tsī tsālgau tsīna - sīsenū lĠkharaga huisenūxūna #ansa hōs lāroma - sīsenū mīdi#khanisa lō-aisa #āibasende hōs lāroma #āibasen!oe!ās (dīralās, sīsenmīlās, dī-ai!ās) - sīsenū lāemīde #hanuse dī#āibasengu, mīma#āibasengu tsī dīlgaub #āibasengu lāna

9.3 Gowasisenūs tsī mīdiluib

Khora+uisa IIGūbadi	IŌ-aisa IIGūbadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>Ikhalikhāsenaon ge nī:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nī Ikha in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nī Ikha in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nī Ikha in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge Ikhalikhāsenaona nī Ikha in:</i>
Gowasisenūs tsī mīdiluib mūlā tsī sisenū !kharaga !ān gowasisenlgaub !garagu dina #hanuse	Khomaisaon tsī xoamū+gaib IHIG GM3 - sisenū khomaisaona #hanuse: - sisen#ui #ōrisasib Ikha khomaisaona xrats !harib ai ra lgause gowasisenūs Inā: - lamsaos - lomsaos - dīsaos - lgaellgaesaora - kaixoamūdi	Khomaisaon tsī xoamū+gaib IHIG GM3 - sisenū khomaisaona #hanuse: - sisen#ui #ōrisasib Ikha khomaisaona xrats !harib loa ra lgause, larosen ra !gomsib tsī !gamsib Ikha gowasisenūs Inā: - lamsaos - lomsaos - dīsaos #gai#uisaos - lgaellgaesaora - kaixoamūdi #āllaesaos	Khomaisaon tsī xoamū+gaib IHIG GM3 - sisenū khomaisaona #hanuse: - sisen#ui #ōrisasib Ikha khomaisaona xrats !harib loa ra lgause, larosen ra !gomsib tsī !gamsib Ikha gowasisenūs Inā: - lamsaos - lomsaos - dīsaos #gai#uisaos - lnunu!nābesaos - gaxugaxusaos - lgaellgaesaora - kaixoamūdi - lgamlamsaos #āllaesaos - Ikhamkha	Khomaisaon tsī xoamū+gaib IHIG GM3 - sisenū khomaisaona #hanuse: - sisen#ui #ōrisasib Ikha khomaisaona xrats !harib loa ra lgause, larosen ra !gomsib tsī !gamsib Ikha gowasisenūs Inā: - lamsaos - lomsaos - dīsaos #gai#uisaos - lnunu!nābesaos - gaxugaxusaos - lgaellgaesaora - kaixoamūdi - lgamlamsaos - lgamlomsaos #āllaesaos - Ikhamkha

9.3 Gowasîsenûs tsî mîdiluib

Khora+uisa IGûbadi	IÖ-aisa IGûbadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>IKhâllkhâsenaon ge nî:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhâllkhâsenaona nî IKhâ in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhâllkhâsenaona nî IKhâ in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhâllkhâsenaona nî IKhâ in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhâllkhâsenaona nî IKhâ in:</i>
Gowasîsenûs tsî mîdiluib mû!â tsî sîsenû !kharaga !ân gowasîsenlgaub lgaragu dina #hanuse	Khomaisaon tsî xoamû+gaib IHIG GM4 - sîsenû xoamû+gais lgaraga #hanuse: - sîsen+ui #ōrisasiba lōkurus tsî xoamû+gais mîn dis !nâ - dī xoamû+gais tsî xoaxoas tsîna 5 lgaragu kōse - laekorobe mâi-ai!â lasa mîna lîin ra khomai xūna xu xoab ân !nâ - sîsenû #hanu xoamû+gais lgaraga: dīlgaullgau hō!âs ortoxrafib tsî xoalgaub gowab disa	Khomaisaon tsî xoamû+gaib IHIG GM4 - sîsenû xoamû+gais lgaraga #hanuse: - sîsen+ui #ōrisasiba lōkurus tsî xoamû+gais mîn dis !nâ - dī xoamû+gais tsî xoaxoas tsîna 8 lgaragu kōse - laekorobe mâi-ai!â lasa mîna lîin ra khomai xūna xu xoab ân !nâ - sîsenû #hanu xoamû+gais lgaraga: dīlgaullgau larosen ra hō!âs ortoxrafib tsî xoalgaub gowab disa	Khomaisaon tsî xoamû+gaib IHIG GM4 - sîsenû xoamû+gais lgaraga #hanuse: - sîsen+ui #ōrisasiba lōkurus tsî xoamû+gais mîn dis !nâ - dī xoamû+gais tsî xoaxoas tsîna 10 lgaragu kōse - mâi-ai!â nau IKhâllkhâlâga xu hâ mîdiluib xoab !nâ - sîsenû #hanu xoamû+gais lgaraga: dīlgaullgau #gom!gâsens Ikha ortoxrafib tsî xoalgaub gowab disa	Khomaisaon tsî xoamû+gaib IHIG GM4 - sîsenû xoamû+gais lgaraga #hanuse: - sîsenû llnaetisa lgauga !gom tsî lūhesa mîna xoamû+gais !aroma tsî !kharaga huisenūxūna xoamû+gailgauba llapollapos !aroma - dī xoamû+gais tsî xoaxoas tsîna 15 lgaragu kōse - sîsenû #hanu xoamû+gais lgaraga: dīlgaullgau IKhâsib ortoxrafib tsî xoalgaub gowab diba

9.3 Gowasisenūs tsī mīdilluib

Khora+uisa IGūbadi	IŌ-aisa IGūbadi			
	Xrat 4	Xrat 5	Xrat 6	Xrat 7
<i>IKhālkhāsenaon ge nī:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nī IKhā in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nī IKhā in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nī IKhā in:</i>	<i>Xrats di lams ain ge IKhālkhāsenaona nī IKhā in:</i>
Mīdilluib • #nuwi tsī sisenū mīdilluib di #ansa !kharaga !khō#gāgu !nā	Mīdilluib IHIIG GM5 • mū!ā tsī sisenū loelās mīn #āibasens tsī !gaellares nau mīn !khan ūhāsa mīs tamasa ka io loasa !ās !nā #hanuse - sisenxa kai !hoab tsī xoas !nā larosen ra mīdilluib #ans !kha: - !khālkhā!āb tsī #āi#am!khais di lō-aisa mīn, !khālōmīdi tsī !khāxoamūmīdi, !sigowab, !haogowaga xu kurusa mīn, !amllaesa mīn, #ansa mālōamīdi tsī !khā#āibasenmīdi, #haugowab tsī #khoamīn - #an#ui #āibasens mīn disa !līn mīdi !nomagu xa ūhā #ansa ra sisenūse - sisenū mīdi#khanisa abetseb di saogub di #ansa sisen#uis laroma - mū!ā !naetisase ra sisenūhe !nubulnubude	Mīdilluib IHIIG GM5 • mū!ā tsī sisenū loelās mīn #āibasens tsī !gaellares nau mīn !khan ūhāsa mīs tamasa ka io loasa !ās !nā #hanuse - sisenxa kai !hoab tsī xoas !nā larosen ra mīdilluib !kha: - !khālkhā!āb tsī #āi#am!khais di lō-aisa mīn, !khālōmīdi tsī !khāxoamūmīdi, !sigowab, !haogowaga xu kurusa mīn, !amllaesa mīn, #ansa mālōamīdi tsī !khā#āibasenmīdi, #haugowab tsī #khoamīn - #an#ui #āibasens mīn disa !līn mīdi !nomagu xa ūhā #ansa ra sisenūse - sisenū mīdi#khanisa abetseb di saogub di #ansa sisen#uis laroma - mū!ā !naetisase ra sisenūhe !nubulnubude	Mīdilluib IHIIG GM5 • mū!ā tsī sisenū loelās mīn #āibasens tsī !gaellares nau mīn !khan ūhāsa mīs tamasa ka io loasa !ās !nā #hanuse - sisenxa kai !hoab tsī xoas !nā larosen ra mīdilluib !kha: - !khālkhā!āb tsī #āi#am!khais di lō-aisa mīn tsī texnise !harib mīn, !khālōmīdi tsī !khāxoamūmīdi, !sigowab, !haogowaga xu kurusa mīn, !amllaesa tsī !nī #gui-araxa mīn, !nās kōse #ansa tama mālōamīdi tsī !khā#āibasenmīdi, #haugowab tsī #khoamīn - #an#ui #āibasens mīn disa !līn mīdi !nomagu xa ūhā #ansa ra sisenūse - sisenū mīdi#khanisa #khoamīn, mī!nōan, !kharaga !gaugu xoas tsī #āibasens !nā, !nī mīna xu kurusa mīn, tsīn di #āibasensa hōs !aroma	Mīdilluib IHIIG GM5 • mū!ā tsī sisenū loelās mīn #āibasens tsī !gaellares nau mīn !khan ūhāsa mīs tamasa ka io loasa !ās !nā #hanuse - sisenxa kai !hoab tsī xoas !nā larosen ra mīdilluib !kha: - !khālkhā!āb tsī #āi#am!khais di lō-aisa mīn tsī texnise !harib mīn - !khālōmīdi tsī !khāxoamūmīdi - !sigowab - !haogowaga xu kurusa mīn - !amllaesa mīn tsī !nī #gui-araxa mīn - mālōamīdi tsī !khā#āibasenmīdi - #haugowab tsī - #khoamīn - #an#ui #āibasens mīn disa !līn mīdi !nomagu xa ūhā #ansa ra sisenūse

10. IHARAIÂIS

!Gôa-i ai !ammâisa !khâ!khâ!khô+gâb tsî !gôa-i ai !ammâisa !khâ!khâs ge #haba !nôb di #ans tsî !khâsiga ra sîsenû hîa #ans ai !gao!gaosa !hûhâsib tawa ra !gauga. !Ô-aisa !gûbadi !khâ!khâ+gaekhâib !nâ hâgu ge ra !guilâ mâ !nâulâs tsî !khâsiga i nî !khâ!khâsenao-e dî!gaullgausa !khâ!khâs tsî !khâ!khâsens di !khais xa !aromahe hâse, tsî mâgu nî !haralâihesa. Nausa, i ge ra #âibasenhe !khâ!khâ!khô+gâb nî !khâ!khâsens xa !garihesa, !haralâis tsî !âidi xas ose. !Haralâis tsî !âidi ge !khâ!khâsensa nî #khâ!nâ.

10.1 Garu a !haralâis

Hoaraga loasa !nôb tsî !harigu !khâsib diga !khô+gâs !aroma i ge !kharaga !lposa tsî !lposa tama hâ !haralâis di mâsiga a #hâbasa loasa !sib !khâ!khâsenao-i a!gûs tsî sî!nâdi hoaraga !khâ!khâ!âgu dide hôs !aroma. Garu-a !haralâis ge nî !gâsa, supu tsî sîsen#uihe !khâ, tsîs ge nî kaise mûmûsase !gaolgaosa !gôa-i ai !ammâisa !gaollguigu tsî sîsen#uib !nâ. !Gau!nâ-aon ge #gom#gomsa tsî ama #ans !khâ!khâsenao-i di sî!nâs hîa !ô-aisa !gûbadi #ama hâsa nî #gae#ui. Nêti ra !khâ!khâsenao di a!gûs tsî sî!nâdi #ama !haolhaohe #ans ge !khâ!khâsenaoa !lî di !gaisa tsî #khawusa !khaidi, mâpan ra !gâise dîs tsî tare-i !aroma, tsî mâpan nî !nâsase dîtsâs, mâti tsî tare-i !aromas tsî #ama !nuriba mâ-oas !aroma nî sîsenûhe. !Gûn ge !laeba xu !laeb !ga nî #an#anhe !lî ôa-i di a!gûs !a hoaraga !khâ!khâ!âgu !nâ hâs #ama, tsî nî #gao#gao!nâhe !n sî!nâde mādawa-amba, tsî mâtin nî !khâ!khâsens di !laxasiga #khâ!nâ !khais di aollguiga nî dîbahe.

!Khâ!khâsenao di a!gûs tsî sî!nâdi hoaraga !khâ!khâsen!âgu didi ge skollnurib ai !gûna nî mâhe.

10.2 #Nuwis tsî !khô!namis di !haralâis

!Gam !gaura !haralâis dira !a ra sîsenûhe ra ge #nuwi!haralâis tsî !khô!nam!haralâis tsîra. #Nuwi!haralâis ge mâ !haralâ!nôas hoas hîa ra skolkurib !nâ sîsenûhesa !khâ!khâsensa !gâ!gâ!nâ tsî !khâ!khâs tsî !khâ!khâsens di !khaisa #nuwi tsî daollgaus !aroma.

!Haralâis ge #nuwis di !gauba !khâ!khâsenaoa ūba hâ !lîs ga tsîs ga:

sîsenûheo !lîna #gao#gao!nâs !aroma !n !lî di #ans tsî !khâsiga khora#ui, !gâi ūloasa tanisen!gaugu tsî #ûga !gaollgui, tsî !gâi !khâ!khâsen!gauga a!gû kai o

!haralâis !gui#amdi !nâ-ū !khâ!khâsenaoa hui o !n !gomsina gâ-aise !khâ!khâsen in ge xûna ra sîsenûse oresa hōbao

!gau!nâ-ao-e huio i !nâ #ansa sîsenû !khâ!khâ!gaugu tsî !khâ!khâsens di huisenûxûna !gâ!gâ!nâs !aroma.

!Khô!nam!haralâis ge !haralâ!nôas hîa ra skolkurib di lams ai dîthesa tsî a !haolhaos a!gûs tsî sî!nâdi hîa go hoaraga kurib !nâ !khâ!khâsenao-i xa !khâ!khâ!âb !nâ di ai !gaolgaosa, tsî nês ge kurib lams di !âis tamas ka io !âidi !kha a !khô!haosa. !Khô!nami !haralâis di lam#oas ge a !gui!gupu kurib lams di #nû!kharus di xrat.

10.3 !Aposa tama hâ tsî !lposa dî!gaugu

!Gau!nâ-ao-i ge nî !haralâi mâtikō !gâise i go mâ !khâ!khâsenao-i hoa-e !ô-aisa !gûbadi hîa !khâ!khâ!âb !nâ xoa!gâ!gâsaga a sî!nâ !khaisa, tsî nêsa xu nî mû#an !khâ mâ hoa!nâ-aixa a!gûsa i go !khâ!khâsenao-e a sî!nâsa. !Nâsa !nâdes ge nêsa !lposa tama hâ !gaub ai a dîhe !khâ daollgausa mû!haradi mâ !guilguibe !gôa-i hoa-i a!gûs hîa !khâ!khâsens #ama hâs xa, tsî !âisens di mâsigu !nâ xûnan ra ôa!nâ, !nâulâ ! ran tsî !haolhaosa #ansa, #ansa sîsen#ui-ū, !nâul#harugu, ūloasa !gauga !goralgâbasen, tsî !lî di hoa!nâ-aixa !lhaos !nâ-ū.

#Hâbasa i karao !haralâisa !nāsase !laposa !gaub ai !amllaresa, o i ge !lgau!nâ-ao-e ī !khā i as kōse !khā mās!nôab !naetisa !khā!khāsens tsī !āisens di māsigu !aroma nī sīsenu !gōa-i di !khāsiga !āis !aroma. Sīsenu !naetisa xoasa tsī amke-aibe !āidi dis ge loro !nō!guib !ō-aisa !gūbadi dib !guiba !haralāi !khā tsī !nā-amaga kai !laeba !khō+gā tide. !Nubu !āidi ge !āb !khā!khāsens dib !guiba nī ū tsī kaise !ō-aisa soan !nā !gui hoaraga !khā!khāsens di !laeba nī ū.

10.4 Kōlgās !gau!nās tsī !khā!khāsens dis

#Ans hīa ra !laposa tama tsī !laposa garu a !haralâisa xu hōhes ge !gau!nâ-aso-i xa nī sīsenuhe #hâbasa-i asa !khā!khā!gaugu tsī huisenxūna unusa !n !gau mā !guilguibe !khā!khāsenao-i di a!gūs tsī #hāsigu tawa. Mā dana !guisib !gau!nās di lams hoas ai, mā termains di lams ai, i ge !gau!nâ-ao-e !khā!khāsenao !kha !hao hāse, dī!gaub !gui#amdi, !haolgaub, tare-en !khā!khāsenao !khā!khāsen hās, tsī taren a dīhe !khā !khaisa ī i sīsenuhe ra māsib tsī sī!nādi !gubis dide !gā!gā!nāhe !khā.

10.5 !Aposa #an#u!khaidi ai !gaolgaosa xratgu

Xratgu ga garu-a !haralāis !nā māheo, o i ge a #hā#hāsa !līgu nī ama !harigu !Gaolgaol !Khāsigu !khā!khāsenao-i ge sī!nāgu di !harode !gau#uisa, tsī i mātikō !gāisen ge nau !khā!khāsenao dīs !kha !gaellarehe tide tamasa ka io !laposa persentasis !khā!khāsenao nī Xrat As, Bs, Cs tsī !nāti māhe #ā!gauba !oa dīhe tide (!guilapollaposa !nōgu). !Aposa #an#u!khaidi di !haralāis !nās ge mā xoamūs di xrats hoasa xoa!gā!gās !gui!ā ras tarena i !khā!khāsenao-e nī dī!gaullgaus !nā xratsa hōs !aromasa ūhā. Xratgu di xoa!gā!gādi ge mā !khā!khā!āb hoab !aroma kurikrobe nī #gaekhāihe. Kaise i ge #hā#hāsa !gau!nâ-aon !gui !āb !nā ra sīsenn nī sīsenu!aresa !n !gui!nāxa !nā!ā-aisa māti di xratgu xoa!gā!gāde ra #ā!basen !khais, tsī māti di nī garu a !haralāis !nā sīsenu!hes xa ūhā, !gu xratga #hanuse tsī !gui!nāxase !khā!khā!āgu !nā māhe. O !gui i ge !haralāis di !gōaga nī #gom#gomsa.

10.6 Xratgu xoa!gā!gās

!Khā!khāsenao-i di !khō!namisa sī!nās !ō-aisa !gūbadi !nās ge mā !khā!khā!āb !nā xoamūdi !nā Asa xu Es kōse hā xratgu !nā nī !gau#uihe, tsīs ge Asa hoan xa a !gawi sī Esa hoan xa a #am. Xoamūdi xratgu ga māhe, o i ge #hâbasa !līgu nī ama sī!nādi !khā!khāsenao dide hīa !khāsigu !kha !gaellaresase nī !gau#uisa. !Gaellares hīa xoamūdi !nā hā xratgu tsī !ō-aisa !gūbadi !nā hās ge !naka ra !gau#uihe. ī !khā i as kōseb ge xoamūs ai hā xrata !oa !gōab ase nī sīsenuhe, persentasis di soas !nā.

Xrat	% INōb (Xrt 4-7)	Xratgu xoalgālgās
A	80%+	Sīlnā hā kaise †oa†amsase lō-aisa lgūbade. ††Khā††khāsenao-i ge kaise mā†oa hā hoaraga †khaidi †khāsib didi †nā.
B	70-79%	Sīlnā hā kaise lgāise lō-aisa lgūbade. ††Khā††khāsenao-i di sīlnās ge †laegulnōb di †gaolkhādi †am†nā †goe tsī i ge †khā††khāsenao-e kaise †gapise †nāsa †khaidi †khāsib didi †nā a †gāi.
C	60-69%	Sīlnā hā lgāise lō-aisa lgūbade. ††Khā††khāsenao-i ge lō-aisa lgūbade †goe†am hā tsī †ūhesa māsigu tsī †gaugu †nā sīsenū †khā.
D	50-59%	Sīlnā hā †kh††khāsase lō-aisa lgūbade. ††Khā††khāsenao-i di sīlnās ge †laegulnōb †gaolkhādi †kha ra †gū†lare. ††Khā††khāsenao-i ge tsāse †khā††khāsens †khā†nāsa †n† †khaidi †nā †hāba †khā.
E	40-49%	Sīlnā hā ††b a loro †gōab lō-aisa lgūbadi diba tsī †khāsiba ūhāse †gawa††he †khā. ††Khā††khāsenao-i tsāse hoaraga †khāsiga lō-aisa lgūbadi diga sīlnā tama hā, xawes ge ††i di sīlnāsa ††b a loro †khāsib di †hariba †nā hā. ††Khā††khāsenao-i ge †khā††khāsens di †khā†nāsa †nāsa †harigu †nā †hāba hā.
U	0-39%	Sīlnā hā ††b a loro †gōab lō-aisa lgūbadi diba. ††Khā††khāsenao-i ge †khā tama hā loro dommi di †khāsib di †harib lō-aisa lgūbadi diba sīlnāsa, kaise †hora†uisa huib †gau†nā-ao-i dib sīn †kha. ††Khā††khāsenao-i ge kaise †khō††khōsa †khā††khāsens di †khā†nāsa †hāba hā.

10.7 IHaralāisa dīs tsī xoamāis

Garu a †haralāis ge n† lawellguihe tsī saoguba †oa †gui†uihe kurib di tsoatsoas ai, tsī n† † †khā i as kōse supuse ūhāhe. †Gōagu hīa ra †gubis di †āxasin, dīhe ra †laxasin, pojekdi †gui†amdi, oms tawa ra dīhe sīsenni, tsī †nubu †āidi hīa ra †hoa†am†khais di lams ai māhedī ge garu a †hara!āis †aroma a xoamāihe †khā.

10.8 IHaralāis lgūbadi

†Haralāis †gūbadi †guro gowab didi ge:

10.8.1 IGās tsī lhoas

IHIG1 IGĀS TSĪ IHOAS

Khora†uisa †Gūbadi

††khā††khāsenao-i ge ††n †khāsib ai ra †āihe:

- d††gaullgau †gāise †gās †khāsigu, †ūsigu tsī tanisen †gauga
- †nāu!āba †nuwi dana †gaollguigu †hoa gowab digu †ama tsī sīsenū †hoas †khāsigu tsī d††gauga.

†ō-aisa †Gūbadi

††Khā††khāsenao-i ge n† †khā †i:

IGIH1 †gā †gaolgāxase †gui†nāgu †homailāna tsī †gau rase tsī omkhāirase †eream

IGIH2 †hoa†harugu †gom†gāsens tsī †gāi sīsen†uib †kha †kharaga māsigu †nā

IGIH3 māi-ai!ā †ans, mû†gālgau tsī †āilgaugu tsīna †khanuse, †gui!gupuse tsī †nāu!āxase

IGIH4 †hao tsī sīsen†lare †gāi sīsen†uib tsī †gōasib †kha kurin tawa ra †gau †kharaga †hoa†am†khaidi tsī †hōgu †nā

10.8.2 Khomais tsî xoas

IHIG2 KHOMAI TSÎ XOAS

Khora+uisa IGûbadi

llkhâllkhāsenaon ge llîn llkhāsib ai ra lâihe:

- #nuwi !gôa!gâs tsî khomais !nama, tsî khomai !arosen ra !gomsib !âna llî-aitsama
- #ôrisasib !kha xoa#harugu #âilgauga

IÔ-aisa IGûbadi

llKhâllkhāsenaon-i ge nî llkhā î i:

KHX1 khomai !garise ai#homisa khomai!âna #orisasib, #khanusib tsî !lgâi#uisens !kha

KHX2 khomai tsî d!lgau!lgau !âdi di !am!lare!gaub tsî xoa-ao-i di xoa!gaub ra !nâulâhe !khaisa

KHX3 khomai, !nâulâ tsî ôalnâ rase #âilgâ !kharaga!nâgu xoa#ans tsî ama#hâ xoa#ans #ama

KHX4 !am!lae !kharaga !nôb di xoa!âde #nuwillkhāsib !kha, #hunuma tsî sîsenxa #âibasendi !aroma, !gau hâ gowa!l!gaub tsî dommi unusensa ra sîsenûse

10.8.3 Gowasîsen!gaub tsî mîdilluib

IHIG3 GOWASÎSENÛS TSÎ MÎDILLUIB

Khora+uisa IGûbadi

llkhâllkhāsenaon ge llîn llkhāsib ai ra lâihe:

- mû!â tsî sîsenû !kharaga !ân gowasîsen!gaub !garagu dina #hanuse
- #nuwi tsî sîsenû mîdilluib di #ansa !kharaga !khô#gāgu !nâ

IÔ-aisa IGûbadi

llKhâllkhāsenaon-i ge nî llkhā î i:

GM1 mû!â tsî sîsenû sao ra mî!nôana

GM2 mû!â tsî sîsenû !kharaga #âibasen!nôaga:

GM3 sîsenû khomaisaona #hanuse:

GM4 sîsenû xoamû#gais !garaga #hanuse:

GM5 mû!â tsî sîsenû loelâs mîn #âibasensa disa tsî !gaellares nau mîn !kha hâsa mîs tamasa ka io loasa !âs !nâ #hanuse

10.9 Garu a !haralâis: khoratuisa daollgaudi

#Âusa !nôb di garu a !haralâis !gui#amdi ge termains !nâ nî d!he, !gôaba mâbahe tsî nî xoamâihese. Nê garu a !haralâidi ge #ôrisase nî lawellguihe tsî kô!gâ#haweb, kô!gâs di kôf! !khaidi tamasa ka io kô!gâs daollgau !urode !oa nî kô!gâhe. llKhâllkhāsenaon ge garu a !haralâis !aroma nî ai#homihe. llGau!lgaudi d!he ge sîseni didi hân ge llkhâllkhāsenaona !gâi, !laegulnôb tsî #am !gôaga hō!nân, tsî llkhâti xoasa !gui#ams tsî kô!gâ#haweb ge sâulnâ#khanigu !nâ nî #gâhe tsî skoli tawa nî ūhâlgarahe sao ra kurib di lams kôse. llGaulnâ-aon ge ra #gao#gao!nâhe !n !haralâis #haweb !nâ a xoallguisa !nôb di !gui#amdi xa !nâsa garu a !haralâide mâ #nuwikhâi ra !aromadi !aroma. Kurib lams di !khō!nami ra xrats ge !haralâis !gui#amdi llkhâllkhâ#gækhâib !nâ madi ai !gui nî !gao!gaosa.

10.9.1 IGâs tsî lhoas

llKhâllkhāsenaon ge lorodomma !gui !nâsa termains !nâ !lposase nî !âihe. llNâs !aroman ge !gau!nâ-aona !gâs di !âisa nî #gaekhâi !s xoab !nâ !lreamhe. !Gôagu ge !Gâs di !Khâ!âis di kolommi !nâ ra Garu a !Hara!âis di #Haweb ai xoa#gâhe.

llKhâllkhāsenaon di !hoas di llkhāsib ge lorodomma !gui !nâsa termains !nâ nî !âihe. (llNâu#harugus !guis ose, xawe mâi-ailâs tsî sîsen!lareb llkhāsigu tsîn). !Gôagu ge #hanu kolommi !nâ Garu a !Hara!âis di #Haweb ai ra xoa#gâhe.

10.9.2 Khomais tsî xoas

!Garise khomais

!Garise khomais !khāsib ge lorodomma lgui !nāsa termains !nā nî !āihe. Nēs ge khomai!ās !nain !khā!khāsenaona ai!homi hās !ama nî dīhe. !Gau!nā-ao-i ge khomais di !khā!āisa !hara!āi !khā dina dīs !nā-ū tsīn ge !khā!khāsenaona amke-aibese nî !eream, xawe !āis !nā ūhā !laposa !hara!āis khomais !khā!āis dis ge khomais !khā!āis di !āisendi !nā ra dīhe.

Xoa!ans

!Orodomma lgui !nubu !gui!ams tamas ka io !āis xoallguisa xoa!ans !khanis !ama hāsa nî kō!gāhe termains !nā tsī !gōaga nî !hanu kolommi !nā garu a !hara!āis di !haweb ai xoa!gāhe.

!Khā!khāsens xoa!ans dis ge sao ra !nona !āga !khō!gā hā: !hauxoas, !huru!ās tsī !gailgaru!ans. Hoa !nona genregu !laposa amke-aibe !hara!āis di !ā !khā tsī xoab !nās tsīna !āihe !khā.

- (i) !Hauxoas (gaxu !gae!hōas tamas ka io !nubu !gae!hōadi)
!Khō!gāb ge !huru-aon tsī saogub !nae!khaidi dib, dīgu tsī saogon ra xūn ai !gao!gaosase nî !khā!khāsenhe. Xoasa dīdi ge tsuwu!uisa !ās ai nî !gao!gaosa. !Khā!khāsenaon ge nî aitsama !ereamde sīsē!ui !khā !nā !āsa ra sīsē!use. Senior !Am !Harib !nā di ge !āde !nī khama ! !gamsib kōse nî !khā!khāsenhe.
- (ii) !Huru!ās
!Nubu !huru!ās, tamas ka io lgui !huru!ālgoras ge !khā!khāsenhe !khā. !Khō!gāb ge !huru-aon tsī saogub !nae!khaidi dib, dīgu tsī saogon ra xūn ai !gao!gaosase nî !khā!khāsenhe. Xoasa dīdi ge tsuwu!uisa !ās ai nî !gao!gaosa. !Khā!khāsenaon ge nî aitsama !ereamde sīsē!ui !khā !nā !āsa ra sīsē!use.
- (iii) !Gailgaru!ans
Mūhesa tsī mūhesa tama !gaipetsanan ge !hara!āis !aroma sīsē!uhe !khā, tsī dīdi ge nē !ās ai nî !gao!gaosa. !Khā!khāsenaon ge !khō!gāb (!nāmāb) !gaipetsanas diba !nā!ās !ama lgui !āihe tide, xawe !n !khāsib mūnanaiba mū!ā tsī mī !khās mā sīsē!uibas !nā !khaisa ūhāsa. !Khātin ge gowab tsī xoa!ans !khaidi termains !nān ge !khā!khāhede tsīna nī mū!ā !khā.

Xoallguisa khomais mā xrats hoas !aroma:

- Xrat 4: 3 !gaipetsanadi **TSĪ** 1 !nubu !huru!ās!/huru!ālgoras **TSĪ** 1 gaxu !gae!hōas **TAMAS KA IO** 3 !nubu !gae!hōade kurib !nā.
- Xrat 5: 4 !gaipetsanadi **TSĪ** 1 !nubu !huru!ās!/huru!ālgoras **TSĪ** 1 gaxu !gae!hōas **TAMAS KA IO** 4 !nubu !gae!hōade kurib !nā.
- Xrat 6: 5 !gaipetsanadi **TSĪ** 1 !nubu !huru!ās **TSĪ** 1 gaxu !gae!hōas **TAMAS KA IO** 5 !nubu !gae!hōade kurib !nā.
- Xrat 7: 6 !gaipetsanadi **TSĪ** 1 !nubu !huru!ās **TSĪ** 1 gaxu !gae!hōas **TAMAS KA IO** 6 !nubu !gae!hōade kurib !nā.

Khomais tsī daol!gausa xoas

Khomai!ādi hīa !kharaga dī!nōade ūhādi hīa nī !nā!ās mūmūsa tsī !gan!gāsa !āibasens tsīra hoara !āidi, ge !laeba xu !laeb !ga hoaraga termains !nā nī !hara!āihe. !Orodomma lgui khomais !khā!āis !gui!ams ge nī xoamāihe !gau!nā-ao-i xa !laposa garu a !hara!āis !aroma tsī !hara!āis !gōagu !haweb ai nī xoamāihe.

!Gui#amdi ge nî mǎhe hǎa nî !khǎ!khāsenaon di !khāsib #ansa lgui tamas ka io !nāsa !ādi tsī/tamas ka io mūhe !khā xūna !nī lgaub ai !khawa mā-oasa nī !āide. Ailgaudi nēti t̄ daollgausa xoas didi ge #ansa tani!kharusa xoa!gā!gās asa xu xoa#gā!nā#haweb !ga, #ansa !khō#gā hā !āsa xu kolomgu !nā lguiti t̄ tsī !kharaga !khaide ra mǎisaoguse, tamas ka io xrafikdi, !hū#hawegu, #oalnanumāsib !nurigu, ts. !n. xoamāis tamas ka io !khō!namis !kha.

Garu a xoas

!Orodomma lgui !amllares tsī lgui !nubu xoa!ās ge termains !nā nī kō!gāhe tsī !gōaga garu a !hara!āis di #haweb ai nī xoa#gāhe. (!Khǎ!khāsenaon xrat 4s tsī 5s tsīn din ge kaise #ōse !hāmāihe tide !amllareb di mīdi!gōab !kha; #āis ge !khoab xoas dib ai ga #nūihe.)

Xoahe ra !gui#amdi ge !laupexa sao ra gaxusiba nī ūhā:

!Amllaredi:

Xrat 4: 100 - 120 mīdi

Xrat 5: 120 - 150 mīdi

Xrat 6: 150 - 180 mīdi

Xrat 7: 180 - 200 mīdi

!Nubu !gui#amdi:

Xrat 4: 60 - 80 mīdi

Xrat 5: 80 - 100 mīdi

Xrat 6: 100 - 120 mīdi

Xrat 7: 120 - 150 mīdi

10.9.3 Gowa#ans tsī mīdi!uib

Gowasīsenūs

!Gaisa !gao!gaob gowa#ans dib ge !khǎ!khāsenaona nī t̄ !khā kaiba !n !līn gowaba #ōrisase, #khanuse tsī !gau rase sīsenū. Gowab di !garugu ge nī !hara!āihe !kharaga !gauga ra sīsenūse (soade xoa#gā!nās !āidi, #gu!nāgu !hūis dīdi, xūna !haolhaos dīdi, ts. !n.), xawe i ge a #hā#hāsa !līn di !khāsib nē !garaga sīsenxa kais digu tsīn nī !hara!āihesa. !Gōagu !orodomma lgui gowa#ans !āis termains !nās digu ge !gau!nā-ao-i xa nī xoamāihe !laposa garu a !hara!āis !aroma tsī !hara!āis di #haweb ai nī xoa#gāhe.

Xoamū#gais

Xoamū#gais !āidi !kharaga dī!gaugu ai, tsī xoaxoas hǎa ra #āibasengu tamas ka io xoalgorasa !khō#gā hās ge !khǎ!khāsenaona ra khomaibahe !līn di xoamū#gais di !khāsiba gowab !nā !hara!āis !aroma. #Hā#hāsa i ge a !khǎ!khāsenaon nī hoallae xoaxoasa dī kaihesa. Xoaxoadi ge mīdi hǎa ge wekheb tamas ka io termains tamas ka io kurib !nā ge hōhe di tsī #āibasens !kha !khǎ!khāhede nī !khō#gā. Aitsama !khǎ!khāsenaon tamas ka io !hōsan xa kō!gāhe !khā. !Orodomma i ge lgui xoaxoasa termains !nā nī !gau!nā-ao-i xa kō!gāhe !laposa garu a !hara!āis !aroma tsī gu ge !gōaga garu a !hara!āis di #haweb ai nī xoa#gāhe.

10.9.4 IKhōlnamis garu-a lharalâis dis termains Inâ

IKhāsib	IGôab	Kailgôab
1. IGās tsî lhoas		
IGās Ikhālâis	10	
!Hoas llaxasib	10	
Kailgôab		20
2. Khomais tsî xoas		
!Garise khomais	10	
Xoa†ans	10	
Khomais tsî daollgausa xoas	20	
!Amlares	10	
!Nubu llgui†ams	10	
Kailgôab		60
3. Gowa†ans tsî mîdilluib		
Gowa†ans	10	
Xoaxoas	10	
		20
KAIIGÔAB		100

10.9.5 Termains lams di Igôab Inurib laroma

Termains lams di Igôab Inurib laroma

Garu a lharalâis di Igôab ge mâ termains hoas dib ge lguikaidisi (100) Igôaga ūhâ. Inā Igôab ge termains-lams-lâis Igôab Ikha nî Igôalhaohe tsî lguikaididisa loa nî dawa!khunihe termains lunis ai, llkhāllkhāsenaon di Inurib Igôaba hōs laroma. Termains-lams-lâis ge hoa gowab llkhāsiga nî lâi tsî kurib-lunis-lâis †gaolkhādi loa nî †gaekhāihe.

Xratra 4 & 5

Termains-lams-lâis 1ro tsî 2lî termaira dib ge **30 Igôaga** xu hâ tsî sao ra lamlareba nî lkhō†gā :

- khomai !khālâis – 10 Igôagu
- gowasîsenū tsî mîdilluib – 10 Igôagu (Inā termains Inâ ge llkhāllkhāhen †ama)
- garu-a xoas/xoalgālgā ra xoas/xoa†ans – 10 Igôagu (Inā termains Inâ ge llkhāllkhāhen †ama)

Xratra 6 & 7

Termains-lams-lâis 1ro termains dis ge **50 Igôaga** xu hâ tsî sao ra lamlareba nî lkhō†gā :

- khomai !khālâis – 20 Igôagu
- gowasîsenū tsî mîdilluib – 10 Igôagu (Inā termains Inâ ge llkhāllkhāhen †ama)
- garu-a xoas/xoalgālgā raxoas/xoa†ans – 20 Igôagu (Inā termains Inâ ge llkhāllkhāhen †ama)

IGamllî termains-lams-lâis ge **100 Igôaga** xu hâ tsî llkhāllkhā†gaekhāib Inâ hâ lamlareb tsî lkhō†gāb kurib lunis lâis dib ai nî Igao!gaosa. Nē lâis ge llkhāllkhāsenaona kurib lunis di lâis loa nî ai†homî.

llGau!nâ-aon ge ra †gaolkhāhe in †hanu lharib di Igomsib ai dî†hawega †gaekhāi tsî termains Inâ go llgau!nāhe hoa llkhāsiga lâi.

10.10 KURIB IAMS DI IÂIS: KHORA†UISA DAOIGAUDI

llGau!nābe kuriblams di lâis ge Khoekhoegowab †Guro Gowab Inâ ra xoahe. !Aromas nē lâis dis ge mâ Inōb kōse i go mâ llkhāllkhāsenaon-i hoa-e llkhāsiga sî!nâ lkhaisa lharas laroma hâ. Nē lâide ai†homibasen tsî dî†uis ge tā lgam wekhekha xa Ināsa llaeba kurib lams ai nî lkhō†gā.

Kurib lams di lâisa ge lgam dî#hawega !khō#gā hâ.

Dî#haweb	XRAT 4	lAeb	lGôab
1ro Dî#haweb: Khomais lkhâlâis	1ro Dî#haweb ge lgam lâkha xu lamlâaresa. Dîdi ge #gui!nâgu llhûixu dîdi, ama/ama tama dîdi, lguiros dîdi, tsî #âibasengu !nâ ra lereamhe dîdi tsî gowaba sîsenūs #ama hâ dîdi. 1ro lÂb: Khomais lkhâlâis (20 lgôab) Dîdi ge lgui tamas ka io lgam mûhe tama llgaeba ra, #ansa !khō#gā hâ tamas ka io xoa!gā!gā ra khomailâdi ai nî hâ tsî mûhesa xûn (aillg. lgaellgaelnôlnâdi, llamallamadi tsî xrafikn) tsîna ûhâ llkhâ. Dîdi ge llnâulâba nî !âi tsî !kharaga lnôb di dîlnôana !kharagagu !harigu ai nî !khō#gā. 2lî lÂb: Gowasîsenūs (10 lgôab) Dîdi ge gowab llgaragu llnâ termains/kurib !nâ ge llkhâllkhâhega nî !khō#gā, aillg. khomaisaon, mî!lnôan, llaeugu, #âibasen!amlâares, ts. ll.	1 iri	30
2lî Dî#haweb Garu a Xoas	2lî Dî#haweb ge lgui lâb lguiba ûhâ. lAmlâreb (20 lgôab) llKhâllkhâsenaon ge llgaeba lamlâreba lgui #âi#am!khaisa hakade xu llhûi tsî nî xoa. (100 -120 mîdi). #Gao#gao!nâ ra xûn ge #hâbasa i apa nî mâhe, xawe lorose nî sîsenûhe.	45 minitgu	20
KAIIGÔAB			50

Dî#haweb	XRAT 5	IAeb	IGôab
1ro Dî#haweb: Khomais Ikhâlâis 1ro IÂb: Khomais Ikhâsigu (20 Igôab) Hoa khomais Ikhâlâis dîdi tsî daollgausa xoas dîdi ge lgam tamas ka io Inona mûhe tama lgaeba ra, #ansa Ikhô#gâ hâ tamas ka io xoa!gâl#gâ ra khomailâdi ai nî hâ. Khomailâdi ge mûhesa xûna (aillg. lgaellgaelnôlnâdi, #harugu#an#andi, xrafikn) a Ikhô#gâ Ikhâ. IKhâlâis dîdi ge Ikhara Inôb di dîInôana Ikhara#agu Iharigu ai nî hâ. 2lî IÂb: Gowa#ans (10 Igôab) Dîdi ge gowab lgaragu termains/kurib Inâ ge IkhâlIkhâhegu #ama hâ, aillgausa xoasaodi, mîInôan, laegu, #âibasen!amllares, tsî Inâti.		1 iri tsî 15 minitgu	30
2lî Dî#haweb Garu a Xoas IAmlareb (20 Igôab) IKhâlIkhâsenaon ge lgaeba ra !amllareba lgui #âi#am!khaisa hakade xu Ikhûi tsî nî xoa. (120 - 150 mîdi). #Gao#gaoInâ ra xûn ge #hâbasa i apa nî mâhe, xawe lorose nî sîsenûhe.	2lî Dî#haweb ge lgui Iâb lguiba ūhâ.	1 iri	20
KAIIGÔAB			50

Dî#haweb	XRAT 6 & 7	lAeb	lGôab
1ro Dî#haweb: Khomais lkhâlâis	1ro Dî #haweb ge lgam lâkha xu lamlaresa. Dîdi ge #guilnâgu l#hûixu dîdi, ama/ama tama dîdi, lguiros dîdi, tsî #âibasengu l#nâ ra lereamhe dîdi tsîna lkhô#gâ hâ. 1ro lÂb: Khomais lKhâsigu (50 lGôab) Hoa khomais lkhâlâis dîdi tsî daollgausa xoas dîdi ge lgam temas ka io lnona mûhe tama lgaeba ra, #ansa lkhô#gâ hâ temas ka io xoalgâlgâ ra khomailâdi ai hâ lkhâ. Khomailâdi ge mûhesa xûna lkhô#gâ lkhâ (aillg. lgaellgaelnôlnâdi, #harugu#an#andi, tafelgu tsî xrafikn). <i>Tâ lgam lâra lgui xoalgauba ûhâ ra sîsenû re.</i> lKhâlâis dîdi ge l#kharaga lnôb di dîlnôana l#kharagagu l#harigu ai nî hâ. 2lî lÂb: Xoa#ans (10 lGôab) Dîdi ge xoa#ans di l#s hîa ge lgamllî termains lnâ a lkhâllkhâsenhes ai nî lgao!gaosa. Dîdi ge xoa#ans di lô-aisa l#gûbadi lkhâllkhâsens lkhô#gâb lnâ hâde nî l#i. 3lî lÂb: Gowa#ans (20 lGôab) Dîdi ge gowab lgaragu termains/kurib lnâ ge lkhâllkhâhegu #ama hâ, aillg. xoasaodi, mîlnôan, llaegu, #âibasen!amlares, ts. lln.	1 iri 45 min.	80
2lî Dî#haweb Garu a Xoas	lAmlareb (20 lGôab) lKhâllkhâsenaon ge lguis nê haka #âi#am!khaidi dis #ama lgaeba ra lamlaresa nî xoa. (Xrat 6: 150-180 mîdi; Xrat 7: 180 – 200 mîdi).	1 iri	20
KAIIGÔAB		100 + 2 = 50	

10.11 !Kharus Igôagu

Garu a !haralâisa ge 50% kurib lams di xratl tawa ra laro tsîs ge !lgâu!nābe kurib lunis di lâisa 50% ra laro. [50 !gôab + 50 !gôab = 100]

!Nōb mâ !haralâis !āb dib ge sao rase hā:

Xrat 4s tsî 5s

IĀB	XOAIGĀIGĀS	IGÔAGU	!NŌB
Garu a !Haralâis	!Kharaga gowab !lkhāsigu	100	50%
Xoasa !Āis	1ro Dî#haweb	30	30%
	2lî Dî#haweb	20	20%
Kailgôab :			100%

Xrat 6s tsî 7s

IĀB	XOAIGĀIGĀS	IGÔAGU	!NŌB
Garu-a !Haralâis	!Kharaga gowab !lkhāsigu	100	50%
Xoasa !Āis	1ro Dî#haweb	80	35%
	2lî Dî#haweb	20	15%
Kailgôab :			100%

10.12 !Āilgoralgâs daollgaub

!Haralâis !Gūbas		Garu-a !Haralâis	1ro Dî#haweb	2lî Dî#haweb
!HIG1	IGIH 1	✓		
	IGIH 2	✓		
	IGIH 3	✓		
	IGIH 4	✓		
!HIG2	KHX 1	✓	✓	
	KHX 2	✓	✓	
	KHX 3	✓	✓	
	KHX 4	✓		
!HIG3	GM 1	✓	✓	✓
	GM 2	✓	✓	✓
	GM 3	✓	✓	✓
	GM 4	✓	✓	✓
	GM 5	✓	✓	✓

A #ÂKHAOB: MÎDIIIUIB

Mîdi	!Guilās	!Apalaob
Xoa-ao-i xoalgaub	Xoa-ao-i di sîsenūs mîdi, !lgâi#uisendi, mî!nôan, !ās !amlareb, ts. !n.	author's expression
!Khā!hūis	#Hanu-ai tama ai!hūsa !lam kais tamas ka io #hanu-ai tamase xū-e !huisas	bias
#Haugowab	!Gaellares hîa !gam mîra !laegu hās mākō!khāgu ra hāse ra !lîra sîsenūhe hā xui-ao, aillgause haisa !gau	ordinary language use
#Â!aemîs	Mîs hîa ra #âibasengu, !garu #âibasengu tsî mîde !gaellares	conjunction
!Naelgaus	Xū-i hîats ra mû tamas ka io !nâu i hîa ra oe-am!gaugu !aroma i !gâ-ao-i tamas ka io mû-ao-i !nâ, tamas ka io ra hālaro ra #ansa mā, aillgause !gawigu ra luidi ai #nau tsî huri-amanin ra ā !khais di lōb ge ra !gâ-ao-i tamas ka io mû-ao-e mîba hurib !gūses a !khaisa.	indication
#Haitsi	Gowa#ui hoaraga xūna !gāsa tsî mûhōhe !khāse, !gan!gēb !nâ mîi tamase	explicit
Gowab !garagu	!Guillapollaposa gowab !garagu gowa-i !nâ xoas tsî !hoas !aroma	grammar
#Ansa !khō#gā hā !âdi	Nē !âdi ge sao rana !khō#gā hā: - !gui!ās (#ansa ra mā, !gui!āde tsî xoa!gā!gāde ra mā, !gopelnō tsî mî!oagu. Aillgaudi !gui!ā ra !âdi din: !om#khanidi, #hōan, anu#hōa#khanigu xoa!âdi, ts. !n.) - #gaenam!gāgus tsî !hoadans !âdi (ôa-am ra khomai-aona hōsa !lîn ra #gom xūna !oa. Aillgaudi: #gî#gōs gowalîdi tsî xoasa #âilgaugu, hares xoasa xūn, khoesi #hanugu, tarekhoedi #hanugu, #hōa#khanib dana!ās, !lamallamadi, #hōa#khanib !oa ra xoahe sî#khanidi) - #gui!nâxa !gaugu !âdi (websaetgu, !gau#ûi#khanin, mîmî!gaellares, daollgaugu, ôa!nâdi !nurigu) !gāise xoa!gā!gāsa daollgaudi !kha, aillgause sâilgaugu, dîtoas !laegu, lapellguigu, !nō!nâdi, xoa#gādi, !hū#hawegu tsî xrafikgu.	cross-curricular themes
!Nō!nâ-ao-i	Khoe-i hîa ra !gui!ā tamas ka io ra î-î ai-îsiga #khani-i tamas ka io elektronib !ās !nâ!aroma dî i	illustrator
#Gan!gāsa	!Oa mîhe tama hā, xawe !nâu!āhe !khā mîhe go xūna xu	implicit

AimŪlgarus	#Āi#ui tare-i nī sao rase !ās !nā ī !khaisa. Xoa#ams, !ās tsī Inōlnāde ra sisenūse.	prediction/predict
MŪnanais	#Nuwi #āis !nā ai-īsigu Ihuru-aon, !hai-ais, !nae!khaidi dina, ts. !n.	imagination/imagine
Dīs	!Ūse mā ī dīsen nē !ās ise xū-e #āibasensa. !Khawa khomai !āsanoxopa du ga !arulī hā #ansa #hābao. !Ō-aisa !gāi!gāis dīlgaugu ge !khawa khomais, ai!ā khomais, mina mīdi#khanis tamas ka io mīdilluib #khanin !nā ōas, tamas ka io !nī khoe-i tawa huiba ōas !kha.	question
!Gaellares	!Naits !ās xa #an xū-i xa #āis. !Gauga ōa-ams mātits nī !ās sa !aroma, !nī !ādi !kha tsī sa #namipeb !kha !gaellaresa.	relation/relate
#Āi	!Ās !nā mā !gaulgaudi tsī #hunuma #ansa ra sisenūse !khai ana laro tsī mīlguiga ūs.	think
!Khawa !lgams	#Āi-ōa tsī !khawa !lgams !nae!khaidi, #ans, dana !khaidi, !ās di !amlareb, ts. !n. !āsa xu !nāu!āsa !hōsan !kha !goragus !aroma.	retell
!Gui#ui tsī !khō!namis	Mū!ā dana #āilgauga tsī !khawa #hunuma mīdi !nā !nubuse mī.	provide and summarise
MŪ!ās	#An#ui xoa-ao-i di #āibasens, hō dana #āilgauga, #āi#am!khaidi tsī #hā#hāsan khora#uisa !khaide; mū!ā #āilgaub, !aromas tsī !gā-aon !ās diba.	identify
!Goralgākōlīs	#Āi hoaraga !ās xa tsī khomai i go xūn #ama #āilgauga #nuwi.	critical analysis
Māsi!gaellares	!Āsa !nae!khais, xoa!nāhes ge tsī !hao!nāsi māsib !nā mās tamas ka io mūllares.	emotional impact if text
Kō-oas	Ōa!nā sa #hunuma !ereamdi hīa sa #gom!gaugu tsī ū!oasa !khaide !goa#uis ase !bade.	reflect
!Goralgās #noalgaub dis	!Āi #hanu saogub !ās dib tsī #gomhes !khāsib tsī sisen#uib tsāsendi diba.	assess the credibility
!Gopellnōs tsī māl!oagus	Ōa!gao !guiti !n tsī !kharagasin !ādi !laegu hāna !līna !gāise !nāu!ās !aroma.	compare and contrast
!Naikhomais tsī khomai!kharu!nās	Ōa dana mīde, tamas ka io #ans hīa xoa#amdi, !naka mā xoa#amdi, !nōlnādi, ai-īsigu !naka xoasa mīdi, ts. !n.	skimming and scanning
#Gui!nā māl-ailās	Māl-ailās hīa !kharaga !nāu#harugulgauga ra sisenūs, ailgause; mūhesa (ai-īsigu) tsī !nāuhe !khā (!nae-ams, gowālīs)	multi-model presentation
!Gao!gao !guituib	!Gao!gao #anai!khaidi !ās didi	rationale

Mî!ās	Xū-e mî-unus lnî mîde ra sîsenūse, supusupus !aroma	explain
!Narixoallnās	lnî khoe-i di xoasa sîseni tamas ka io #āilgauba xoallnā tsî sa a ti mîs	plagiarism
Propaxandab	!Are #ans mā#uidi, #humib tamas ka io unusa #hōan hîa ra lapellguisase mā#uihe/khora#uihen, aillgause mā!oa ra #gî#gō!nans ge #hanub !gâi tamase ra #gae#gui aitsama !gâi !nâb !nâ māsens !aroma	propaganda
Protagoni-i	!lî-i hîa dana lhuru-ao-i gaxullgae#hōas, lhuru!ās, llgae#hōas tamas ka io lnî #khani!nōa-i !nâ i, !gari-ao-i	protagonist/main character
Antagonib/.s	Mā!oa-ao-i #khanis, lhuru!ās tamas ka io gonīsib !nâ; !lî-i #ūgu tamas ka io tanisens lkha ra protagoni-e mā!oa	antagonist/opponent
!Gausa gowab	Gowalgaub hîa ra māsib tawa lgaub tamas ka io ra sîsenūheb lō-aisa khoen !oagub	relevant language
!Hûhāsib lgaragu	!Naetisa lgaub xūn ra !hûhāsib !nâ dîheb	social
#Nao+nûlkhās	!Guilguibe tamas ka io !nandi khoena supu #āilgaub tamas ka io !siba !oa lgora#gās, aillgause hoa lapa!namn ge khoellorea, tamas ka io axagu ge tarelgōadi xa a gā-ai	accusation/accuse
!Khō!namis	!Nubu !khō!namis #khanis, lhuru!ās, gonīsib tamas ka io !si#hōa#gares ai ra llgauhe !ās di llgaelapes dis	summarise/summary
!ās !amlareb	!Gaub hîa i !kharaga !ân xoasa !ās dina a !gaellaresab, aillgause llgaelapes, #āi#am!khaidi, #āilgaugu, ts. !ln.	text structures
gowalgaub	!Gaub khoe-i ra xū-e mîb tare-e i ra tsās tamas ka io #āis di llgaullgaus ase, hoa!nā-aixa !gomlgausasib tamas ka io #ūsib xū-i dib llgaullgaus tanisenlgaub tamas ka io mû#gālgau lî-e ge !amlare khoe-i dib	tone

B #ÂKHAOB: !HOAS !GUI#AMS (AMKE-AIBE MÂI-AI!ÂS)

IHarib	IGôab	#An#uisaon
1	8 – 10	• #Âibasens Ikha mâisaogusa !gâ-aon di !gaolgâxasib !oa. • #Oa#amsa mâi-ai!âs mûmûsa sîsen#uiba !gâ-aon ai ūhâse. • Khora#uisase !hoa#am!khais tawa ra !gau mîdilluiba #ôrisasib Ikha ra sîsenū.
2	6 – 7	• Sîsenxase mâisaogusa, #âi#gaexa #gae#gui#gās tsî !gāsa lams Ikha. • !Gâi tsî #khanu mâi-ai!âs, #hanu mâlgauba ra !khōlgarase. • !Hoa#am!khais tawa ra !gau mîdilluiba !khaga!nâgu #âibasengu !nâ ra sîsenū.
3	4 – 5	• !Nâu!āxase mâisaogusa, !gāsa #gae#gui#gās tsî lams Ikha. • #Khî#âixa mâi-ai!âs, !gāsa tsî #gaosa #âibasensa ra mālkhause. • #Khî#âixase gowaba ra sîsenū !ō-aisa #âibasens tsî !gâ-aon !aroma.
4	2 – 3	• !Nubu tsî !gâi#âu tamase dîtsâsa mâisaogus !nāmab dis. • #Khawusa tamas ka io #âi#gaexa tama mâi-ai!âs, !gāsase !hoa tama. • !Oro mîdilluib, !gan!gai ra tsî !nî !nāde #hanu tama.
5	0 - 1	• Hoaragase !gau tama !gui#ams tsî !gâ-aon, ai#homisa tama. • !Khai tamas ka io #khawusa mâi-ai!âs, !hoa #gao tama. • Dîtsâsa tama !hoa#am!khais tawa ra !gau mîdilluiba sîsenūsa.

C #ĀKHAOB: !GARISE KHOMAI

IHarib	IGôab	#An#uisaon
1	8 – 10	!Gâi #gai#uilgaub tsî !gāsa lōkurus Ikha. #Khî#âixa #khanusib Ikha. #Nuwi ra māsib tsî tsāsiga unusen ra lōlgapib Ikha.
2	6 – 7	!Gâi #gai#uilgaub mîdi dib #Khanuse !naetisa !hoa#harugus !haesib Ikha !Gâi!gās tsî lō-unus tsîna !kharaga !gâi#ûisendi !nâ ra sîsenū.
3	4 – 5	#Khî#khîsa !khāsib #gai#uib dib. !Nāsa !laeba #khanuse ra khomai tsî #hanu !guilās !ās disa ra mā!kharu. #Khî#khîsa lō-unus tsî lōlgapib
4	2 – 3	#Gai#uilgaub ge xrats !harib !aroma a #hanu. !Khōlgarasa tama #khanusib, mât!nâ rase ra khomai. !Nî dīsan lō-unus tsî lōlgapib dis.
5	0 – 1	#Khî#khîsa tama #gai#uilgaub #Khanusib a Ikhai, !nākorobe #gao#gao!nāhesa #hâba hâ. #Khari lō-unus tsî lōlgapib dis.

D #ÂKHAOB: IGAEBE !AM!AREB TSÎ !NUBU XOA!ÂDI

IHarib	IGôab	#An#uisaon
1	8 – 10 (16 – 20)	• #Nuwillkhāsib Ikha xoasa, llkhoaxase ra khomaihe • #Oa#amsa sī!nās lgui#ams, !aromas tsî khomai-aon dis • !Kharaga!nāgu #âibasengu di !amllares, lgau ra lōlgawisaogub tsî xoalgaub
2	6 – 7 (12 – 15)	• #Âi#gae, #âusa mûnanaib tsî lgausāsib. • lGausase llhûi#uisa gowab #hanu !aromas tsî khomai-aon !aroma. • #Hanu !amllares #âibasengu dis, !nāsase lgausa lōlgawisaogub tsî xoalgaub sîsenūs
3	4 – 5 (8 – 11)	• !Namab ge llnaetisa xawe #khî#khîsase !amllaresa. • lGui#ams ge !kharese #khî#khîsase sī!nāsa • llnaetisa #âibasengu, !amllarelgau tsî mîdilluib sîsenūs.
4	2 – 3 (4 – 7)	• lOro !nāmab, lopelopesa tamas ka io !khō!nubusase xoasa. • !Gāsa hō!lās !aromas tsî khomai-aon dis, lgui#ams ge #khî#khîxase sī!nāsa tama. • #Âibasengu ge #khawusa, #gui dīsana ūhâ, !nubusib #hanuse llgâi#usens dib.
5	0 – 1 (0 – 3)	• #Khari llnâu!āb xoa#am!khais dis, lhoma#âixa tsî lgui!gāsa. • lOrose tamas ka io sī!nāsa tama lgui#amsa. • !Nākorobese ra dīhe lgaisa dīsan gowab tsî xoalgaub din hîa llnâu!āsa ra #hanin.

E #ÂKHAOB: !HARA!ÂIS !GÔA#HAWEB IGAPI #AM !HARIB XRAT 4 – 5

	TERMAINS	IGâs & IHoas			Khomais & Xoas						Gowa#ans & M#idiluib										
		IGâs Ikhâ!âis	IHoas I!axasib	KAIIGÔAS	IGarise khomais	Xoa#ans	Khomais ts! daol!gausa xoas	I!amilares	INubu I!ui#ams	KAIIGÔAS	Gowa#ans	Xoaxoas	KAIIGÔAS	I!HARA!ÂIS IIGÔAB	1ro TERMAINS-IAMS-IÂIS IIGÔAB	TERMAINS INURIB IIGÔAB: I!HARA!ÂIS + TERMAINS IAMS IÂIS (130 ÷ 1.3)	2# TERMAINS-IAMS-IÂIS IIGÔAB	TERMAINS INURIB IIGÔAB: I!HARA!ÂIS + TERMAINS IAMS IÂIS (130 ÷ 1.3)	I!HARA!ÂIS KAIIGÔAB T1+T2+T3 (300 ÷ 6)	KURIB IAMS IÂIS IIGÔAB (100 ÷ 2)	#NÛI!KHUNIS IIGÔAB
		10	10	20	10	10	20	10	10	60	10	10	20	100	30	100	30	100	50	50	100
1.	1																				
	2																				
	3																				
2.	1																				
	2																				
	3																				
3.	1																				
	2																				
	3																				
4.	1																				
	2																				
	3																				
5.	1																				
	2																				
	3																				
1ro Termain Mû#am-ao-i IOns: Xoa!gaob: #Aib: Tsês:				2# Termain Mû#am-ao-i IOns: Xoa!gaob: #Aib: Tsês:										3# Termain Mû#am-ao-i IOns: Xoa!gaob: #Aib: T sês:							

F #ÂKHAOB: !HARA!ÂIS !GÔA#HAWEB IGAPI #AM !HARIB XRAT 6 -7

	TERMAINS	IGâs & IHoas			Khomais & Xoas						Gowa#ans & M#idiluib				1ro TERMAINS-IAMS-IÂIS IGÔAB	TERMAINS INURIB IGÔAB: IHARAIÂIS + TERMAINS IAMS IÂIS (150 ÷ 1.5)	2li TERMAINS-IAMS-IÂIS IGÔAB	TERMAINS INURIB IGÔAB: IHARAIÂIS + TERMAINS IAMS IÂIS (150 ÷ 1.5)	IHARAIÂIS KAIIGÔAB T1+T2+T3 (300 ÷ 6)	KURIB IAMS IÂIS IIGÔAB (100÷2)	#NÛI#KHUNIS IIGÔAB	
		I Gâs Ikhâiâis	I Hoas I#axasib	KAIIGÔAS	I Garise khomais	Xoa#ans	Khomais ts# daolgausa xoas	I Am#lares	I Nubu Igu#tams	KAIIGÔAS	Gowa#ans	Xoaxoas	KAIIGÔAS									I HARAIÂIS IIGÔAB
		10	10	20	10	10	20	10	10	60	10	10	20									100
		10	10	20	10	10	20	10	10	60	10	10	20									100
1.	1																					
	2																					
	3																					
2.	1																					
	2																					
	3																					
3.	1																					
	2																					
	3																					
4.	1																					
	2																					
	3																					
5.	1																					
	2																					
	3																					
1ro Termain Mû#am-ao-i IOns: Xoalgaob: #Aib: Tsēs:					2li Termain Mû#am-ao-i IOns: Xoalgaob: #Aib: Tsēs:									3li Termain Mû#am-ao-i IOns: Xoalgaob: #Aib: Tsēs:								

The National Institute for Educational Development

Private Bag 2034
Okahandja
NAMIBIA

Telephone: +264 62 509000

Facsimile: +264 62 509073

Email: media@nied.edu.na

Website: <http://www.nied.edu.na>